

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLENVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert keszektől fo-
 gadtatnak el.
 Készítők nevének
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden gar-
 mondó díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.
 Kiemelt díjazottak a kör-
 zettel ellátott hirdetésmé-
 nyekért törmelék szerint
 minden 10 centiméter
 után 3 kr számíttatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetők a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

Pályaválasztás.

Gyermekeinknek eredményes tanulása fölött érzett örömlenket a tanév végén hamar úzi el a jövő megdöbbenő gondolata.

Mit csináljak gyermekemből? — kérdezi magát bizonyos aggodalommal az atya. Mert rettenetes az a harc, melyet a darab száraz kenyérért, a betevő falatért ember ellen folytat életre-halálra. Nem a harc az, a mi aggodalommal tölthet el. Csak hadd folyjon a küzdelem, mert a hol harc nincsen, ott bekövetkezik a halál, a fizikai és morális egyaránt. Élet a küzdelem díja. Nekünk gondot az a jelenség ad, hogy még mindig ezer előítélet, sok kishitűség és millió ferde szokás szabja meg azt a küzdőtér, melyen a létért való hajtóvadászatot űzik.

Manapság a szülői ambíció még mindig nem az, hogy a gyermekeknek nyugalmas és lehetőleg gondmentes jövő biztosítsák; hanem az, hogy megszereztesse velök a diplomát, gúnyjára azoknak a demokratikus eszméknek, melyekkel korunk hivatalos szeret. Még a szegényebb család is anyagi romlása árán hajszát folytat a jelenkor e kutyabőreért, az oklevélért. Szó sincs róla, hogy kevésre becsülnék azt, mint pályabért. De mi nem azon kevés szerencsések után szabjuk meg ítéletünk mértékét és aggodalmaink nagyságát, kik diadalmasan tartják meg helyüket a küzdőtér, hanem azon sokak után, kik ez általánosan hajszában elvérzenek s proletárokká lesznek. Azok után, kiket a társadalmi fonáságok teremtettek, de a kiket ugyanaz a társadalom, mely kinövéseiben szülte őket, a szükségességekkel ellátni, sem emberi jogaikba helyezni képtelen. A sokat ígér, keveset ad — axiómának kérlelhetetlenül logikus érvényesülése ez.

Az iskolázásra kényszerített ifju, legtöbbször hajlama és akarata ellenére, csu-

pán a szülői hiúság kielégítéseül, végig megy a tudóst-képző lépcsőkön és diplomájával az életnek új fázisában. Sok fájdalommal csalódás után, végre, egy napidíjas állásra pályázik. Mert hát hiába, sok az arató, de kevés az aratás. A kenyér nélküli való „urak” száma ijesztő arányban szaporodik, a mi a protekció és nepotizmusnak mai aranykorában annyival megdöbbenőbb, mert ezen éraban igen sok kétes értékű egzisztencia prosperál, a valóban hivatásos, szakképzett erők megleszoródnak.

És csoda! ezen napról-napra megújuló állapotokból, a ballépések ezen kézenfekvő következményeiből a szülők még sem vonják le a megfelelő tanulságot, azt u. i., hogy ne grávitálnának még mindig teljes erővel a tudományos pályák felé, hanem fordulnának inkább praktikusabb életpályákhoz. Egyedül az értelemmel felvértezett erő, az értelmes munkáskéz bír azon kiváltsággal, hogy keresztül törje magát ezer akadályon, győzelmesen.

A kereskedelem és ipar sokkal hálásabb tér azoknak, a kik dolgozni akarnak. Erre meg azt felelik, hogy iparunk és kereskedelmünk úgyszólván csak teng. Ha maliciózusak akarnánk lenni, azt kellene mondanunk, az nem is lehet másképp, a mikor e pályákra nálunk jóformán csak az lép, kit a tanárok kiszorítanak az iskolából. De mi nem maliciózusak, hanem meggyőzők akarunk lenni. S így rá akarunk utalni arra, hogy más országban, hol nem verte az urhatnáság annyira békóba a józan ész, az iparosok ép oly megbecsült és kitüntetett tagjai a társadalomnak, mint bárki más, míg nálunk még mindig bizonyos restelkedéssel választják e pályát sorsukká, holott Magyarországon is a szakképzett iparos, mint azt előtünk fekvő számos példa igazolja, tisztelet és becsülés tárgya, és e mellett úgy mondhatni, a legfügget-

lenebb s anyagilag is különb viszonyok közt él, mint az irigyelt „urak” legtöbbje. Pedig iparosaink legnagyobb kontingense többnyire a semmivel kezd; ha tehetősebb szülők gyermekei is lépnek e pályára, mennyire és mily előnyösen változnék meg a magyar ipar képe, mely ma még, fájdalom, sok tekintetben a jövő zenéjéhez tartozik és nem kellene oly kudarcoktól artanunk, a minő a magyar ipart csak a minap érte a fegyvergyár csúfos bukása által. Intelligens erő, az-az képzetesebb és a hivatásérzet melegtől áthatott erő lenne képes a magyar ipart (és részben a kereskedelmet is) azon lidércnyomás alól feloldani, melyet ma a tőke mindenhatósága arra gyakorol.

Divatos dolog nálunk a katonai pályával is farkasszemet nézni. Persze a „chauvinizmus” úgy követeli azt, kárára nagy és szent érdekeknek. A magyar híres vitézség beéri azzal, hogy leszolgálja a 3 esztendőjét, vagy megszerzi az egy éves önkéntesség révén a tisztii bojtot, hogy legyen miről kvietálni. Hogy a magyar embernek ezen eljárása, minden egyébtől eltekintve, gyakorlati szempontból nem helyeselhető, alig is kellene vitatni. Az idealizmus a nemzetek életében bizonynyal igen szép dolog, de okvetetlenül összhangzásba kell azt hozni a való, a gyakorlati élet igényeivel. A „Szakramentevics”-ok ellen nem az a korrektívum, hogy haragszunk rájuk, hanem, ha azon vagyunk, hogy számuk apadjon az által, hogy elfoglaljuk a dualizmus és értelmi rátermettségünk jogán a minket megillető pozíciót a — hadseregben. A katonai pályára szép és hálás tér, melylyel szemben nemzeti kötelességeink nagyon is lerovatlanul maradtak!

Általában véve azon fiukat, kik nem látszanak a tudományos pályára egyenesen predestinálva lenni, nem kellene anyagi

TÁRCA.

Még egy hosszú csókot nyomtam...

MÉG egy hosszú csókot nyomtam
 Ajkid bitorára,
 S átölelve tartottalak
 Hosszan utoljára.
 A mennyégből angyal szállt le
 És megáldja minket;
 Hit-, remény- és szeretetnek
 Szent füzére koszorúzta testvér szerel-
 [münkét]

Zeng a reszketeg bucsú-szó
 Megrabolt szivemből,
 Permetegben hull az eső
 Két azúrkék szemből
 Szivtől fakadt négy köny-patak
 Áztatja a földet;
 S ott, hová egy cseppje hullott
 Égi rózsák, fáj-virágok, nefejejtsek nőttek.

Kontúr Béla

A polgári olvasóköri majálisa.

S.-A.-Ujhely, 1890. július 6.

Vidám madárcsicsergés és verőfény köszöntött nyitott ablakomon a múlt vasárnap reggelén. A természet is ünnepelni látszott; aranyos pompában ragyogott minden; fű, fa, virágon harmatcseppel játszott a napsugár, az ég kék palástján egy felhőrongy sem látszott. Gondolkodóba estem, hogy tán nem is ma van a majális. Mára az orsz. meteorológiai intézet is szép időt jósolt, ma okvetetlenül esőnek kell lenni.

Majálist eső nélkül nem tudtam magamnak festeni.

Ágyamban heverészve, rövidesen elképzelttem magamnak, hogyan is szokott az lenni.

Először is roppant nagy a meleg és a por. A látóhatárra, mint irigy gondolat, egy sötét felhő tolakodik, a „Torzsász”-ra kocsi kocsi után robog; a bejárat fölött „Isten hozott”, a bejárat alatt kocsi-torlódás van. A kocsi nagynehezen megáll a leveles előtt, a mama és a leányka rendezői karokon a levelesbe mennek, a papa elvállal („ha valami kell fiacskám, itt leszek a férfiak között”) leül a boros asztalhoz ismerkedni és politizálni, a szobaleány pedig két nagy kosárral Stanley-útra kél, míg egy kőgő asztalt talál, melynek fehér abroszát begyarmatosítja európai rántott csirkévé, kávé, malna, friss kalácsal. S mire minden rendben, a nagy közönség már együtt és rázendít a cigány... — akkor kövér cseppekben kezd esni!

A közönség körében általános megjegyzések az időjárásról s a legellentétebb időjósítások, melyek rövidesen e mondatba foglalhatók: vagy fog esni, vagy nem fog esni! S az esőtjósolóknak feltétlenül igazuk van. Sűrű mennydörgés közt, jóízű nyári zsinór eső támad, mely beszorítja az egész megriadt közönséget a levelesbe, ahol a rendezők biztató szavakkal iparkodnak megnyugtani a duzzogó apákat, csüggedő mamákat s elszomorodott táncosnőket: „Oh nagysád nem lesz eső, északon már egészen derül!” Ot lépésre egy másik rendező: „Oh kedves bátyám nem lesz eső, keleten már egészen derül!” Hangjuk elvész a rázendített keringő ütemeire, csak megnyugtató gesztusaikat lehet látni, — míg végre kiderül északon is, keleten is és eláll az eső. — Azután jön a jó oszonna, nedves fűben, — azután tánc, majd ismét eső — s ez így váltakozik késő estig, mikor is a közönség sárosan, lucskosan hazaoszlik azzal, hogy kitűnő mulatság lett volna, — ha eső nem lett volna! —

Igy elmélkedve a majálistól, fel is öltözködtem — s az ég nem borul! Megebédelek és még sem borul. Én azért nem bizakodtam el és a „Torzsász”-ra kimenet, mint rendező, egy pár kedélycsilapító mondatocskát tanultam be. Pl.: „Oh nagysád, nem lesz eső — már nyugaton egészen derül!”

De hát e mondataim egészen kárbavesztek. Az idő mindvégig szép maradt, sőt mondhatom túl szép, a nap forrón sütött a leveles dékényeire és erősen mérsékelte az ifjuság tánc kedvét.

romlással, gyakran a családi vagyon csorbításával is az egyetem felé terelni.

Praktikus irányú iskolákba velük!

Itt vannak, teszem, a polgári iskolák. Ha a fiú ott 6 osztályu tanfolyamot végzett, abban igen sok pályára nyert minősítést. Ha pedig ennek bevégezése után folytatni akarná iskolázását, átléphet a gazdasági, erdészeti, bányászati és állatorvosi intézetek bármelyikébe, vagy a minősítési törvény értelmében alkalmazást nyerhet állami kezelő-, pénzügyi-, vasuti-, posta-távíró-, számvevősegi- és só- és vámhivataloknál.

A polgári 4. osztályból meg átléphet az ipar-tanműhelybe, tanítóképző-intézetbe, az orsz. mintarajztanodába, kereskedelmi iskolába, középiskolába, esetleg egyenesen lép át az iparos pályára s több mint kétszázféle, a javából való iparos lesz belőle, mert a polgári iskolákban erősen kultivált és jó rajztanítás után jó izlést sajátított el.

Legfőbb ideje, hogy a szülők leszámoljanak a tudományos pályán tapasztalt tultermeléssel és tultengéssel és a pályaválasztás határozó órájában fiaikat inkább oly pályára vinnék, mely hamarabb és biztosabban nyújtja a megélhetés eszközeit.

Többet a gyakorlatiasságból és kevesebbet az üres nagyvárosi hóbortból, s meg vagyok győződve: a családok boldogsága, valamennyi küzdelemnek végcélja, nem lesz annyira problematikusá téve!

Baranyai Aladár.

Vármegyei ügyek.

A vármegye pénztárában kezelt összes pénzek és pénztárak 1889. évi forgalmáról a *közzéadás* elkészülvén, eszerint a múlt év végén jelenlévő készlet volt: a) pénzmaradványban: 151,312 ft 85 kr. b) értékpapirokban 53,721 ft 35 1/2 kr. A pénzkészlet így oszlik meg; *házi pénztárban*: 2 ft 52 kr.; *a betegápolás alapján*: 1207 ft 42 kr.; *a jegyzők nyugdíjalapján*: 26,454 ft 00 1/2 kr.; *ingatlanok értékesített eladási árán*: 21,367 ft 91 kr.; *a kerületi szegény alapján*: 21,904 ft 96 1/2 kr.; *közigazg. letéti pénztárban*: 13,627 ft 63 kr.; *katona beszállásolás alapján*: 630 ft 82 kr.; *tisztviselők nyugdíjalapján*: 45,429 ft 72 kr.; *a közművelődés alapján*: 4169 ft 89 kr.; *a kisdarvátok segélyes alapján*: 160 ft 66 kr.

Köztudomásra adjuk a tokaji j. főszolgabírájának szerkesztőségünkhöz sürgönyözött abbéli tudósítását, hogy Tokajban a folyó hó 21-ére hirdett állatvásár, a lovak kivételével a többi állatokra nézve, ragadós száj- és körömfájás miatt hatóságilag betiltatott.

A földmívelésügyi miniszter, hogy a filokszerai irtószerekkel való házalásnak és szélhámoskodásnak elejét vegye, közhírré tétetni rendelte, misze-

Hozzám jön egyik barátom és kérdi: fogok-e táncolni?

— Ebben a melegben! Eszem ágában sincs!
— Mondhatom nekem sincs.

Aközben megérkezik az elnök s kedves mókaival s jó tréfiával felvillanyozza a kedélyeket, a cigány izelődül egy hallgatót játszik, friss szelöcske kap szárnyra, mely megismogatja az izzadókat s mi úgy találjuk, hogy nincs is olyan nagy meleg és pár perc múlva azon kapom rajta magam, hogy már tánclepcsében járok-kelek, s mikor a cigány keresztbe teszi a vonót és rázendít a csárdásra, én nem tudom, hogy-hogy nem, denique a cigány előtt találok magam táncosnővel a karonom s mellettem van az én kedves Pista barátom is, a kinek szintén esze ágában sem volt táncolni.

Mint a hógombolyag, mely lassan indul meg a hegytetőről és folyton növekedik a hozzá tapadó hótömegetől, míg végre nagy görgeteg lesz, magával ragadva vén sziklákat is; úgy a jókedv, mit eleinte pár fiatal ember támaszt, lassanként átragad az egész fiatalágra s mint hatalmas görgeteg magával ragadja a vén sziklákat, az öreg urakat is.

A pompás oszonna után tombolásba csapott az animó, úgy hogy csak az éjféltől volt képes szíj-el oszlatni a társaságot. Az urakat az éjféltől sem.

Mindezekért feltétlenül elismerés illeti a rendezőseget, kivéve annak egy tagját.

Magamat csak nem dicsérhetem?

Couet pub.

rint a szénkénegen kívül semmi más irtó saer nincs a filokszerai ellen.

Belügyminiszter jóváhagyta a nagy-mihályi közokmányok 1891. évi költségvetéséről szóló, s a napi ápolás díját 66 kban állapította meg.

Városok és községek megvizsgálása. A belügyminiszter elhatározta, hogy még e nyár folyamán megvizsgálja országsszerte az összes rendezett tanácsú városokat az illető alispánok, a nagy és kis községeket pedig az illetékes főszolgabírók útján. A belügyminiszter megállapította egyszersmind a jegyzőkönvi mintát is, mely szerint a vizsgálat foganatosítandó. Minthogy a belügyminisztériumban nincs oly törzskönyv, illetőleg nyitvántartás, mely a köztörvényhatóságok, a rendezett tanácsú városok és községek főviszonyait tartalmazná és a legfőbb felügyelet következetes és fontos gyakorlásának nélkülözhetetlen segéd-eszközét nyújtana: el fog rendelkezni, hogy a fent érintett vizsgálat egyidejűleg azok az adatok állitassanak egybe, melyek ama nyil vánítás cél-szerű egybeállításához szükségesek.

Hirek a nagyvilágból.

A magyar céllövők Berlinben kitűnő fogadtatásban részesültek. A céllövés ünnepét megnyitó díszmenet után lakoma volt az ünnepi csarnokban. Felkészítették a magyarokat is, mire Szávost Alfonz főlövmester válaszolt, zajos tetszés közt a német és magyar lövészeknek békében való barátságára és veszedelemben való elválaszthatatlanságára és veszedelemben való elválaszthatatlanságára üdvözlő poharát.

Nikita montenegrói fejedelem rokonát *Marsinovic* Boskot, aki a testőrség parancsnoka volt, folyó hó 7-én Cetinijében, a vásártéren meggyilkolták.

A kolera Spanyolországban terjed.

Hirek az országból.

Stefánia, özvegy trónörökösné *Koburg Fülöp* herceg látogatása végett f. hó 7-én *Szent Antalra* érkezett s ott a Koburg-kastélyban hosszabb időt fog tölteni.

Uj főispánok Nyitra vármegye főispánjává *Thuróczy Vilmos*, nyitrai törvényszéki elnök, Liptó vármegye főispánjává pedig *Kürtly Lajos*, Komárom vármegye főjegyzője nevezetett ki.

Ferdinánd, bolgár fejedelem, *József* fhg. leánya *Margit* főhercegnő esküvőjén Budapesten, mint hírlík, jelen lesz. A fejedelem *Margit* főhercegnőnek tudvalévőleg nagybátyja.

Haynald bíboros érsek *Mária Valéria* királykisasszony f. hó 31-én történő esküvőjének emlékére 100,000 ftos alapítványt tett egyházi és iskolai célokra.

Pejacsevich Miklós gróf, budapesti főhadparancsnok, a királynak jó barátja, a magyar nemzetnek hű polgára, kitűnő katona és igazi mágus, Gasteinban, szívszélütés következtében, váratlanul és a nemzet őszinte sajnálatára, elhunyt. Áldott legyen jó emlékezte!

Mátyás király szobrát tervezik felállítani Kolozsvárt. A hiányzó összeget 10 kros szelvényjegyek elárulásával kívánják beszerezni. Akihez ily szelvény eljut, vegyen abból tehetsége szerint, mert nemzeti dicsőségünk emlékének áldoz azzal.

Erdélyben f. hó 3-án és 4-én a felhőszakadás és jég rettenetes pusztításokat okozott; a kárt egy millióra becsülik.

Különlék.

(Személyi hírek) *Desseffy Sándor*, csanádi püspök, a múlt héten Leleszről jövet látogatásokat tett főispán ömeltóságánál és ujhelyi jó ösmerésnél; f. hó 8-án pedig fürdő használatra Karlsbadba utazott, hová *Bydesküthy Sándor* uradalmi igazgató is elkísérte S. a. Ujhelyből. — *Chyzer Kornél* dr. családjával együtt a Balaton vidékére utazott. *Háry Ottó* posta és táv. segédliszt az itteni hivatalból a Szombathelyihez lett áthelyezve.

(Nagy szerencsétlenség) történt e hó 11-én a gácsországi vasútnak Upp és Velejte állomások közt fekvő egyik szakaszon, a lasztóczi bevágás közelében. Főispánné ő méltósága pénteken reggel, öt óra tájban, megszokott üdítő sétáját végezvén, a megjelölt vasúti kanyarodónál, eddig érthetetlen okok és megfjejthetetlen körülmények közrehatása következtében, a robogó vonat elé került és súlyos sérüléseket szenvedett. Jobb kezének mutató és nagy ujját a második izületben, gyűrűs ujját az alsó izület fölött a mozdony kezeke lemeteszette, a felső karszárnak takaróját erősen lehorzsolta, a jobb oldali halánték fölött 5—6 centiméternyi sebet vágott s a törzs hátsó részén a gerinc és jobb oldali csípő között tenyérszerű véraláfutást okozott. Isten csodája és jóságos műve, hogy az elgázolás balvégzetű nem volt. Dacára

annak, hogy a lehető legváltóságosabb volt a helyzet, mert a méltóságos asszony éppen ott, hol a bevágás közé szorított pálya legerősebben kanyarodik (a kanyarodás körszelője 53 mtr) jutott a mozdony elé, sikerült a menetet meglassítani és a menet ütközését mérsékelte tenni. Fájdalom, a veszedelem mégis kikerülhetetlen volt. Mikor a mozdony megállott, az élettelennek látszó áldozatot a negyedik kocszi alól emelték ki. Míg a vonatot kísérő személyzet a vérzés csillapításával, a sebek kimosásával és az eszméletre keltéssel foglalkozott: hiru adták a kelecenyi kastély lakóinak a szörnyű szerencsétlenséget. Velejtéről táviratoztak Ujhelybe orvosi segítségért, hogy a vonatra eszméletlen állapotban felvett méltóságos asszony már az ujhelyi állomásnál legjobb orvosi ápolásban részesülhessen. *Pollák* közlekedési főnök a sürgöny vételekor rögtön intézkedett s fiakkert küldött a főszolgabíróért, így szintén az orvosok után. Elképzelhetetlen az a konsternáció, mit a hiób-posta Kelecenyben okozott! Főispán ömeltóságának és kedves családjának kimondhatatlan nagy fájdalomról csak azoknak lehet némi fogalmuk, akik a leggyöngédebb szeretet és önfeláldozó szívjóóság törvényét a kastély falain belül is jól ösmerik. A legnagyobb erőre volt szükség, hogy főispán ömeltósága leányát, Leonát, a szörnyű csapás elviselésére képessé tegye. Borzasztó percek lehettek azok, melyeket a családnak ekkor átcszenvednie kellett. Vigaszt vitt számukra *Dokus Gyula* főszolgabíró sürgőnye, hogy szemük fénye, a méltóságos asszony, az orvosok reménykedése szerint, életben maradjon! Az ujhelyi állomáson *Schön Vilmos* dr. főorvos, *Kun Zoltán* dr. és *Szepessy Arnold* dr. városi orvos várták a szerencsétlenül járt méltóságos asszonyt, aki nyugvóágyán eszméletlenül feküdt. Általános részvét közt emelték le a kocsiból s a főszolgabíró rendelkezése szerint a vármegye székházában lévő főispáni lakosztályba szállították. Villámgyorsasággal terjedt el városunkban a szerencsétlenség híre. Mély meghatottság vett erőt mindenkin s tömeges részvét kísérte a szenvedőt megkönnyebbédése helyére. Az orvosok legott munkához fogtak. Fáradozásukat siker koronázta. Az eszmélet visszatért. „Hol vagyok?... Mi történt?... Jószágos Istenem!...” voltak első szavai a borzasztó testi és lelki fájdalmakat szenvedőnek. Orvosai és a család barátja *Dokus Gyula* iparkodtak megnyugtanni állapotának jobbra fordulásától. A sebeket megvizsgálták s bekötötték már az orvosok, mikor az első fogaton *Leóna* öngyászaga, a leggyöngédebb szerető lények egyike, maga a megtestesült szívjóóság, édes anyja ágyához, a házi orvos *Schütze József* dr. társaságában megérkezett. Másik fogaton, kisi idő múlva, érkezett *Molnár Béla* dr. és *Molnár János* Gálszecséből, a főispánné öcscei, Legutóljára érkezett ömeltósága a főispán, halálápadtan, tajtékozó lovakon. Sem nem látta, sem nem érdekelte most az utcán hullámzó sokaság, mely a legmélyebb meghatottság közt résztvevően köszöntötte. Azok a jelenetek, melyek a beteg ágya mellett most következtek, összeszorítják a legerősebb szívet is! *Édes Leonám! Édes Pistám!* Milyen megrázó erővel nyilatkozott meg e köcsönös üdvözlésben férj és feleség között a *viszontlátás* öröme?... Főispán ömeltósága féltett betegük helyzetéről az orvosok jelenlétében meggyőződést szerezvén, sürgőnyeivel iparkodott megnyugtanni leányát, *Wekerle*-miniszter nejét, s fiát *Molnár Viktor* dr. temesi főispánt; azután levelet irt nekik s mindkettőjüket a részletek felől is tájékoztatván a sors rendelkezésében való békés megnyugvásra intette őket. A méltóságos asszony teljes rezignációval szenvedti tájalmát. Vigasztalja férjét s leányát. Valóban megható hallani, midőn szeretetükről beszél és a csodás erőről, melynek életben maradását köszöni. Az éjet, nehéz körülményeihez mérten, jól töltötte. Fájdalomról keveset panaszkodott. Sebláza nem volt. Pár óráig tartó üdítő álom után türelmetlenül kérdezte mit fognak állapota fölött határozni az orvosok. Tegnap reggel 9-kor kikötözték sebeit. Konzultáló orvosai: *Löcherer Lőrinc* dr., *Schön Vilmos* dr., *Szepessy Arnold* dr. és a házi orvos örömmel győződtek meg a fej sebének gyógyulásáról s kijelentették, hogy amputálásra szükség nem lesz, mert a lecsontult ujjak is szépen gyógyulnak. A részvét minden irányból tömegesen nyilvánul, Tegnap d. e egymást érték a látogatók a titkári szobában. Mindenki a legőszintébb részvéttel tudakozódik a beteg hogyléte felől. Ha az eddigi dispoziciók nem változnak s valami véletlen fordulat közbe nem jön, 4-5 nap múlva a közszertet által féltett beteget Kelecenybe haza szállíthatják. Adja Isten, hogy a körülmények lehető legjobbra forduljanak. Ez a mi óhajtasunk, mit a résztvevő nagy közönség nevében tolmácsolunk. — Tegnap d. u. ha ósági szemlélt tartották a vesze delem színhelyén. Konstatálták, hogy a mozdonyvezetőt, mulasztás vádja nem terhelheti, sőt az előtte álló helyzethez mérten dicséretes éberséget tanusított. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy az áldozat a sínparon úgy esett el, hogy a lokomotív elején lévő ekeformájú toldalék, melynek alja a pályatest szintjétől 26 cm.nyi magasságban fekszik, meg nem üthette és meg sem sértette. A szemle alkalmával a nagy új második perccének egy roncsolt maradványát is megtaláltak. Isten szeme örködjen a drága élet fonala fölött!

Polytatás a mellékleten.

(Baross válasza S.-a-Ujhelynek) a lapunkból is jól ösmert vasuti ügyben így szól: „S.-a-Ujhely nagyközség az iránt folyamodott hozzám, hogy a M. E. K. V. államosításával kapcsolatban S.-a-Ujhelyen állítsák föl a m. kir. államvasutak üzletvezetősége, vagy legalább az ott levő vasuti hivatalok a M. E. K. V. államosítása után is meghagyassanak. Ezen kérelemre nézve a folyamodó nagyközséget a következőkről rendelem értesíteni. A M. E. K. V. államosítása folytán szervezendő új m. kir. államvasuti üzletvezetőség székhelyéül vasutforgalmi, hadászati és egyéb köztekineteknél fogva Debreczen sz. kir. város lévén kijelölendő, S. a. Ujhely nagyközség az iránti kérelmét, hogy az új üzletvezetőség S.-a-Ujhelyen állítsák föl, a jelzett indokokra való tekintetből nem teljesíthetem. A S.-a-Ujhelyben már meglevő vasuti hivatalok és ezek személyzetének elhelyezését illetően azonban megjegyzem, hogy a m. kir. államvasutak igazgatási rendszere a szolgálati beosztásokban némely változtatásokat teend ugyan szükségesekké, mindamellett intézkedtem, hogy a forgalmi főnökség, továbbá a főműhely és a kapcsolatos szertár, végül a fűtőház főnökség és az osztálymérnökség S. a. Ujhelyben mindenesetre meghagyassanak. Budapest, 1890. június 10. Baross, s. k. Midőn a minster választ, S.-a-Ujhely részéről mély hálaérzettel, köztudomásra hozzuk, megjegyezzük, hogy első forrásból merített információink alapján e válasz lényegét olvasóinkkal már f. évi május hó 11-ik napján kiadott 19-ik számunkban közöltük. Akik akkor támaszkodtak: ma már bizonyosan nem lesznek hitetlen Tamások!

(Városi ügyek) a folyó hó 5-én tartott képviselőtestületi közgyűlésnek fontosabb tárgyai következők voltak: Dókus Ernő országgyűlési képviselőnek a Kossuth utca végén a kövezeti vámház mellett lévő sétaterre vonatkozó ajándékozási szerződése névszerű szavazással elfogadtattott. — A honvédségi laktanya kibővítésére 20,000 fős kölcsönnek felvétele elhatározottat s a kölcsön kieszakozásával Dókus Mihály és Szöllösi Artúr képviselőtestületi tagok bizattak meg. — A város főbírájának a korona vendéglő erkélyének közbiztonsági szempontból történt leszedése tárgyában beadott jelentése helyeslőleg tudomásul vétetett.* — A bereckii hid mellett fekvő szántóföld eladásának jóváhagyása végett a harminc napos közgyűlés augusztus 9-ére tüzetett ki. — Palásthy Antalné az alsó temető utca rendezése tárgyában kelt hozzájárulási arányt megállapító határozat ellen beadott előterjesztésével illetve felebbezésével elutasított. — Végül miután a fogház udvarában a Szécsényi téren lévő közkut ivóvizet nem csak ivásra, de különféle célokra nappal is meritik, mi által a nagyközönségnek az ivóvizet nélkülöznie kell, folyó hó 6-ik napjától a kut medence északnyugati sarkán lévő (s a fogházba vezető) könyökcsap reggeli 5 órától esti 10 óráig elzártni rendeltetett.

(Az időjárásról) kevés kellemes feljegyezni valónk van. Az egész hét folyamán nem volt egyetlen egy szép napunk. Ha délig szép is volt, délutánra elrűlt. Hétfőn reggel a garabonciás diák is végig nyargalt Ujhely fölött s egy égő dárdat le is dobott a Kazinczy utcára, de szerencsére nagyobb bajt nem csinált. Este gyönyörű kép volt a pár percig tartó látomány, amint a nyugvó nap sugarai az ólomszürke felhőket bearayozta. A többi napok időjárásának karaktere is változó volt. derült, borult, borult, derült. Tegnapelőtt este ráadásul még erősen dudoló szél is támadt. Tegnap szép napra viradtunk, de, nap lementé előtt lévén az idő, hogy e sorokat írjuk — meg nem dicsérhetjük.

(Hibaigazítás) Egy elfeledett magyar tudós című mulikori tárcánknak befejező pontjában értelemzavaró sajtóhiba van. Ezt a mondatot: „Mért nem vált Petrovics oly nagyszerűvé“ helyesen így kell olvasni: „Mért nem vált Petrovics oly népszerűvé“ stb.

(Öszinte sajnálattal) értesítjük t. olvasóinkat, hogy a S.-a. Ujhelybe f. hó 19-ére tervezett művészi est, amikor Balogh Gizela kisasszonynak kedves hangú énekében s Lányi Géza cimbalomjátékában gyönyörködni reméltünk, a művésztriász harmadik tagjának meg nem jelenetése miatt bizonytalan időkre, de nem „ad graecas Kalendas“ elhalasztattott. E sajnálatos hír n. mihályi szomszédainkat, irigykedve mondjuk, nem érinti. Náluk a várva-várt koncert mához egy hétre meg fog tartatni.

(Talált gyermekhulla). Az ujhelyi vasúti állomástól délre fekvő hercegi földeken, f. hó 8-án, egy buzakereszt tövében az élethordó emberek egy ujdonszült leánygyermek mezitelen hullájára bukkantak s a rendőrséghez beszállították. Rendőrségünk a nyomozást azonnal megindította, mert az orvos-rendőri boncolás konstatalta, hogy az eset egy szivtelen anya szörnyű bűne. A nyomozásnak, máig, pozitív eredménye nincsen.

(Sulyos sérülteként) jelentkezett e hó 8-án

*Egyébb semmi? Az oszlopok ott maradnak égbekiáltó jelnek? Szerk.

Rostás Juli cigányasszony a rendőrségnél, panasolván, hogy ura Kerekes József, verekedés közben hóna alatt megszurta. Kerekest a rendőrség elfogta, a sérültet pedig kórházba szállította, a honnan harmadnapra megszökött.

(A kir. törvényszékről). Megszokott dolog, hogy bucsu alkalmával, az összegyűlt tüzesvérű fiatalok egy kis verekedéssel fejezi be a szent napot. Így volt ez B.-Szögön az 1888. évi július hó 29-én tartott bucsun is. A bucsura megjelent borsii legények felboszankodva, hogy ifj Halász Mihály b.-szögi lakos az id. Halász Mihály udvaról őket kövel meghajította, az id. Halász Mihály házat megrohanták, az ablakokat bevették, id. Halász Mihályt és ennek vendégeit ütlegelték s a garázdalkogással csak akkor hagytak fel, midőn több b. szögi lakos sietett a bántalmazottak segítségére. Ezért állottak a törvényszék előtt a garázdalkodó borsii legények folyó hó 7-én s a kir. törvényszék a magánosok elleni erőszak miatt közülök Begala Andrást, Kocsis Józsefet, Bajzat Andrást, Czáboczkai Istvánt és Dobos Mihályt négy havi, Ignát Mihályt Hutko Jánost, Székely Mihályt és Ungvári Jánost három havi fogházra ítélte. Ifj. Halász Mihályt, a ki a borsii legényeket kövel hajigálta, közrend elleni kihágás miatt nyolc napi elzárásra ítelték. — Diószegi István, láczi lakos, házában nagyobb társaság mulatott mult évi február 24-én s Kovács Károly láczi lakos, a ki a házigazda leányának udvarolt, észrevette hogy Mórítz Ferenc láczi lakos is szemet vetett a csinos leányra. A felébredt féltékenysége nem hagyta Kovács Károlyt nyugodni. Kérdőre vonta Mórítz Ferencet, de ennek a testvére, Mórítz Lajos, pártját fogta. Ekkor dulakodás keletkezett Kovács Károly és Mórítz Lajos között, a minek a vége az lett, hogy Kovács Károly Mórítz Lajost késsel megszurta, Mórítz Lajos pedig a Kovács Károly fejét egy kével bevverte. A veszedők felett folyó hó 10-én ítelt a kir. törvényszék s Kovács Károlyt súlyos testi sértés vétsége miatt három havi fogházzal, Mórítz Lajost könnyű testi sértés vétsége miatt nyolc napi fogházzal büntette.

(A régi egyforintos bankjegyek) beváltásának határidejét a pénzügyminister meghosszabbította 1892. évi márc. hó 31-ig; még pedig akként, hogy az 1882. évi január 1-ről keletkezett egyforintos államjegyeket a pénzügyigazgatóságok székhelyén lévő kir. adóhivatalok kicserélése végett elfogadják.

(Nagy tűzvész) pusztított folyó hó 8-án Perbenyik községben. A nagy szélvész annyira élesztette a bős elemet, hogy alig egy rövid félóra alatt 12 lakóház és több melléképület hamvadtak el. De sokkal megrendítőbb ennél az, hogy négy gyermek és egy öreg asszony is áldozatul estek. A tűz délután 1/2 óra tájban ütött ki éppen annál a háznál, melyben egy öreg asszony felügyeletére apró gyermekek voltak bízva, kiknek szülei mezei munkára voltak. A magával is tehetetlen 70—80 év közötti öreg asszony s a 3—4 éves gyermekek valószínűleg aludtak s a tűz támadását nem vették észre: ennek lett szomorú következése, hogy a szobában rekedtek s az asszony és négy gyermek a füstben megfulladtak, az ötödik gyermeket még életrehozták, de az is aligha marad meg. A szerencsétlenségben is szerencsének mondható, hogy a tűz a falu déli oldalán támadt s így az északi szél által élesztett pusztító elemnek a felperzselt épületeken kívül, már nem akadt több elpusztítani valója. A belügyminister, a szerencsétlenül jártak számára, hogy a legszükségesebbeket fedezhessék, távirati uton 120 főt utalványozott. r. l.

(Husz év múltán.) Szinnaról írják: F. hó 31. lesz 20 éve annak mikor Lehoczky Endre, szinnai r. k. plébános és társai névszerint Kaszás Géza tanár Kassán, Harcsár Péter hermányi plébános és esperes, Székely István fricsi plébános és Lahocsinszky Adolf n.-tárkányi plébános a teológiai tanulmányokat elvégezvén, áldozó papokká szenteltettek. Lehoczky Endre f. hó 31-ére, Szinnára, összehívta nevezett t. paptársait, hogy husz év múltán egymást valamennyien viszontláthassák és a művészileg restaurált szinnai r. k. templomban halát adjanak a Gondviselésnek, hogy mindegyiküket életben tartotta és szerencsésen vezérelte. Lehoczky Endre, tisztelt barátunk, meghívását paptársai örömmel vették s biztosították megjelenésükről. Így hát Szinna igen szép ünnepségnek néz eléje s f. hó 31-én lélekben együtt ünnepel az ünnepelőkkel.

(Meghívó.) Köszönettel vettük és szívesen közöljük a következő meghívót: „A homonnai protestáns egyház presbiteriuma folyó évi augusztus hó 17-én az egyház ujonnan épült templomának felavatási ünnepélyét tartandja, mely d. e. 10 órakor veszi kezdetét; ugyanazon napon d. e. 2 órakor a homonnai nagyvendéglő termeiben, 1 ft 50 kr. terítéssel közömbödet, estve pedig ugyancsak a nagyvendéglő tánctermében, személynként 1 ft belépő díj mellett, táncmulatságot rendez, mely alkalmakra a t. címet tisztelettel meghívják az egyháztanács nevében: Dercsényi Kálmán, főgondnok. Komár Adolf, algondnok. Mándy István, pénztárnok. Szöllösy József, lelkes. A táncmulatság kezdete este 9 órakor. A tiszta jó-

vedelem az egyház céljaira fordittatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Előre jelentkező vendégek elszállásolásáról gondoskodunk.“

(Honosítás.) Glósz Nándor, homonnai lakos, a magyar állam polgárai között felvétetvén, a belügyminister által honosítottatott.

(Szerelmi dráma). Benkő József, kir.-helmecci parasztleány, annyira szerelmes volt Világi Mária ugyancsak kir.-helmecci hajadonba, amilyen szerelm vajmi ritkán akad meg a gőz és villany korszakában. A szerelmesek útjába azonban bizonyos akadályok gördültek, mert a fiú kálvinista, a leány pedig római kath. vallású s emiatt a szülők is utjában állottak annak, hogy boldogságuk teljes legyen. A körülményeket aztán annyira szivére vette Benkő József, hogy a mult vasárnap estve, kedvese szülei kertjében, revolverrel fölbölte magát. Temetése másnap nagy részvét mellett ment végbe. r. l.

(Kiugrott a gőzkocsiból.) Kardos nevű lisszakai atyafi, f. hó 7-én a vasútton hazafelé vette útját, s kissé kótyagos fejü lévén, elszunnyadt. A lisszka-tolcsvai állomásnál ki kellett volna szállania. A vonat már jól elhaladt az állomástól, mikor felébredt. Nosza, rajta, először is kidobja a pálinkás »börbönkét“ s utána magát vetette ki a kupéból. Bezúzott fejével s kifacimitott karral a vasuti őt szedte fel.

(Hösködő tót.) Lisszkáról írják: Egy arató tót jól bepálínkázván kaszával feleségének fél arcát levágta s a fél szemét kifordította. A hős kaszást besétáltatták Tokajba a járásbírószághoz.

(Vidéki rövid hírek.) Várehőcson a Feketalussy Lajos cs. és kir. kamarás és m. kir. honvédezedes tulajdonához tartozó erdőszécsében épült gyufagyár a mult hó 1-én megkezdte működését. A gyár állandóan 25—30 munkásnak ad foglalkozást. — Sztrapkó vidékéről írja tudósítónk, hogy onnan ez idén az aratásra annyi munkás ment le, mennyi emberemlékezet óta sohasem. Az aratást már megkezdték a sztrapkai és szinnai járásokban is az alantabb fekvő helyeken. — Petrasovics Sz. Sándor ügyv. lakását Gálszécsről Sztrapkóra tette át.

(Végtárgyalások). A jövő héten következő bűnügyek kerülnek végtárgyalásra a kir. törvényszéknél július 14-én: súlyos testi sértés büntetvével vádolt Makula Ferenc bűnügye és lopás büntetvével vádolt Pohlós Borbála és társai bűnügye: július 16-án: lopás büntetvével vádolt Ádám Ferenc és Szabó Géza bűnügye: július 17-én: lopás büntetvével vádolt Orosz Ferenc bűnügye, súlyos testi sértés büntetvével vádolt Szakács Mihály bűnügye, zsarolás kísérletével vádolt Svaczina Konrad bűnügye és lopás büntetvével vádolt Tót János és társai bűnügye.

Bizalommal kérjük mindazokat a t. előfizetőinket, akik a mult évekről is tartozásban vannak, sziveskedjenek hátralékaikat beküldeni, valamint a folyó évi előfizetést is megújítani.

Nemzetközi baleset ellen biztosító-részvénytársaság. Ezen az »Adria« biztosító-társulat pártfogása alatt triestri és bécsi elsőrangú pénzerők által 600.000 forint teljesen befizetett részvénytőkével alapított társaság, mely üzleti működését a Lajtán túl már megkezdte, azt a magyar korona országaira is kiterjesztette és magyarországi képviselőtével az »Adria« biztosító-társulatnak Podmaniczky Frigyes báró vezetésével álló magyarországi osztályát bízta meg. Az iparnak az utóbbi években Magyarországon történt nagyszabású fejlődése, valamint a zónatarifa behozatala óta a vasúti személyközlekedésnek minden várakozást felülmúló rohamos emelkedése ugyszólván kényszerítéssel utal a baleset ellen való biztosítás általános igénybevételére. — A Nemzetközi baleset ellen biztosító-részvénytársaság ezen követelményeknek egy módosítottokban gazdag és legkedvezőbb feltételeket nyújtó programmal igyekszik megfelelni, s így nem csodálható, hogy a magyarországi képviselőnél már is számos biztosítási ajánlat érkezett be. — A kiváló hírnévnek örvendő anyaintézet kintinöi ügynöki hálata áll a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvény társaság rendelkezésére, mi által ezen társaságnak a legszebb jövő helyezhető kilátása. Képviseleve S.-a.-Ujhelyen az »Adria« bizt. társulat ügynöksége által.

Irodalom.

«A Hét» utolsó számához Jókai, Bársony István, Endrői Sándor, Karczag Vilmos, Torkos Béla és még néhány elismert író járultak közleményeikkel. Egy igen érdekes cikke «A Hét»-nek a magyar »amateur«-okról szól, hogy kik gyűjtöttek s gyűjtenek ma műtárgyakat és kuriózumokat Magyarországon. A horitékon Fái Szerena kitünő arcképe látható. «A Hét» szellemileg folyton emelkedik. A művelt közönségnek kötelessége volna, hogy anyagilag is pártolja. Július 1-jével új féltre kezdődött «A Hét»-nek. «A Hét» előfizető ára egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr. Előfizető pénzék «A Hét» kiadóhivatalába: Magyar Tudományos Akadémia palotájá Budapestben, küldendők.

A legkellemesebb szórakoztató egy jó lap s ezt csekély 6 forintért megszerezheti minden család, ha megrendeli a »Képes Családi Lapok« című szép irodalmi és ismeretterjesztő lapot, mely nemcsak hasznosan mulatató, érdelem és izlés nemestítő olvasmányokat nyújt olvasóinak, hanem »Nő a háznál« című mellékletével hű tanácsadója a család minden tagjának s gyönyörű csak kiváló művészek által eredő képeivel a szép érzéket is fejleszt. Hogy magasztos céjájának a »Képes Családi Lapok« mennyire megfelel: azt legjobban bizonyítja ama közkedveltség, a melyben részeseül, s előfizetőinek évről-évre szaporodó száma. — A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapestben, nagy korona-utca 20. sz.)

melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Más világ. (Regény.) Nagyvárady Mirától. — A tudás és hit. (Költmény.) Acs Ferenczről. — Szaglós-érzésünkről. (T. K.) — A fogadott gyermek. (Elbeszélés. Folytatás és vége.) Kondor Lajostól. — Gondolatok. Közli: Kondor Lajos. — Idyll a háboru alatt. (François Copée regénye.) Fordította: Molnár Gyula. — Egy anyóka naplójából. (Károly. Folytatás és vége.) Mericzay Karossa Irmától. — Bártfa. Grósz Lajostól. — Mindenféle. A hét tükre. (Csevegés.) Mezőstől. — Képeinkhez. Irodalom. Hymen. — Képeink: Harc a retékért. — A várva várt hír. — Turn-Taxis Albert herceg és Margit főhercegné arcképei. — Regény melléklet: A völgyek háza. (Surrenden Court.) Irta: Quida. Angolból fordította: Kalnik G. M. (177—192. oldalig.)

A »Vasárnapi Ujság« július hó 6-iki száma következő tartalommal jelent meg: Rodostó. Thaly Kálmántól. (Képpel.) A galatai St.-Benoit egyház magyar emlékei. — A halál napja. — Jurjevskaja Katalin hercegnő emlékirataiból. (Folytatás.) — Petőfinek ösmeretlen levele követválasztása tárgyában. Baróti Lajostól. — Világfelfordulás. (Regény) Verne Gyalától. (Folyt.) — Egyveleg. — Mickiewicz Ádám. (Eletrajz.) — Twardovska. (Mickiewicz költeménye) Gáspár Imréről. — Irod. művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi újság? — Halálhírek. — Szerkesztői mondanivaló. — Képtalány. — Sakkjáték. — Hetinaptár. — A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 ft, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

Egyesületi és társas élet.

A nagy közönséghez.

Alulirt H. Olykán, Zemplénnvármegyében, leánynevelő-intézetet nyitok.

Asz intézet célja: falun, hegyek közt árnyas kert közepére épített lakásban helyezve el a leánykákat, — erős, egészséges, vidám, jó kedélyű, mivel leányokat nevelni.

Az intézet nem merev iskolai, de családias jellegű lesz. A tanórák délelőtt lesznek. A délután kézimunka, rajz, zene tanulására és a szabadban való játékok, tornázás, a hegyeken, völgyeken erdőkben való séták, gyalog és kocsin, — télen korcsolyázás, szánkózás, s más effélékre is, — lesznek fordítva. — A természet télen nyáron egyaránt szép, és nemcsak a testet, — de a lelket, az értelmet is izmosítja annak megismerése.

Az idő úgy lesz felosztva, hogy a netán gyógykezelést igénylő gyengébb leányok orvosi tanács szerinti hidegvíz gyógyítást, savót, vagy valamely ásványvizet használjanak. A kellő fürdésről itthon, és a völgyet átszelő pataokban gondoskodva van.

A törvény által előirt iskolai tantárgyakat okleveles tanítónő adja elő. Ha a szülők kívánják, leteszik a leányok a törvényszabta vizsgálatokat.

A társalgási nyelv a magyar, és kiváló gond lesz fordítva arra, hogy nemcsak helyesen, de szépen is irjanak a leányok magyarul. Nem a sok nyelvtani szabályok magolása és gépies elemzés által, — hanem gyakorlatilag, szép művek olvasása, és megértése által.

Az idő némely része francia és német beszélgetésre és olvasgatásra lesz fordítva, miután ez a két nyelv, a rendes tantárgyak közé tartozik. — Az angol nyelv rendkívüli tantárgy. — A zongora tanítására is kiváló gond fog fordítatni.

Ezen felül gyakorlatilag vezetettnek be a leányok a háztartás és gazdaságokhoz minden ágába, milyenek; mezei gazdaság, aprómarhatenyésztés, gyümölcs, zöldség és virágkertészet, méhészet, tejgazdaság, sajtkészítés, gyümölcs és zöldség befőzése, aszalása, eltartása, szóval okszerű felhasználása.

Minden igyekezetemet arra fogom fordítani, hogy a leányok ne csak tanultak legyenek, de finom műveltséget és társalgási modort is sajátítsanak el. — A mivel nő nemcsak a társaság, de saját házi körének is a disze, öröme, kincse, életető lelke. Nem elég jónak lenni, annak látszani is kell; a győgség és a másokkal való érintkezésben, a jószág kifejezése. — Helyes testi fejlődés egészséges testet; igazi műveltség vidám kedélyt, munkakedvet, szorgalmat eredményez. — Ilyen leányból válhatik ügyes, rendes, kitünő házi-asszony.

A tulajdonképeni iskola évet szeptember elején szándékozom megnyitni, — de mérsekelt díjért a szünetre is fogadok el növendékeket.

H-Olyka egy órányira fekszik a radványi vasuti állomástól, mely a zónatarifába tartozik, tehát sehová sincsen messze. — Posta közlekedés helyben van mindennap. — A lakás szétlől védett hegyoldalon van, erdős hegyektől körül véve árnyas kertben, — melyben a többi közt, — közvetlen a ház mellett is, sok a balszamos illatú fenyőfa.

Bővebb felvilágosításért kérem az érdeklődőket, hogy posta útján forduljanak hozzám.

Kelt Homonna-Olykán, 1890. évi július hó.

Matolay Ida.

Nyilvános számadás.

a »s-a-ujhelyi polgári olvasó-kör« által f. hó 6-án rendezett nyári mulatság anyagi eredményéről:

Összes bevétel	247 ft
Összes kiadás	146 ft 95 kr.
Tiszta maradvány	100 ft 05 kr.

Felüfizettek: Diószeghy Gyula 3 ftot; Bernáth László, Székely Elek, Vida József 2—2 ftot; Bánóczy Kálmán, Balogh Mihály, Czetyényi György, Csánky Gyula, Csaszlovsky Ján., Dudás Bert., Futó József, Fridrich Antal, Gerenday Sándor, Grünbaum Simon, Glück Ignác, Hell Adolf, Hercz Armin, Kommandovics Agoston, Kopper József, Klein Tivadar, Kún Frigyes, Klimó Menyhért, Kellner Samu dr., Krizsó Tamás, Kristóf Károly, Krafcsik Ferenc, Kazinczy Ferenc, Löcherer Lőrinc dr., Ligeti József dr., Lángh Nándor, Margitai József dr., Moldoványi Géza, Magassy Gyula, N. N., Novák László, Nagy Jenő, Oláh Béla, Plóth Ignác id., Prokopovics Domonkos, Reichard Samu dr., Saitz Sándor, Simig Sándor, Schön Arnold, Schön Zsiga, Schmidt Lajos, Staut János, Szamosi Jenő, Székely László, Sztankay Béla, Szilassy Ottó, Sztankovszky Sándor, Teich Arnold, Veres Győző, Wichs Keresztély, Weisz Zsiga 1—1 ftot; összesen 60 ftot, amelyért fogadják az adakozók köszönetünk nyilvánítását.

S. a. Ujhely, 1890. július 11-én.

A rendező-bizottság nevében:

Schweiger Aron,
pénztárnok.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénnvármegyében.

XX.

Hudra János k. r. tanártól.

Ezen kiválóbb magánlátogatásokon kívül a tanmenetnek, az intézet külső és belső életének, a tanári kar és az igazgató működésének, szóval az egész tanügynek állandó szemmel tartói a kerületi főigazgatók valának. Intézetünk úgy mint ma, akkor is, a kassai tankerülethez tartozott. Ha nem is minden évben, de minden 2—3 évben iparkodtak személyesen is meggyőződést szerezni az ifjúság előhaladásáról. Ezek a látogatások a 19-ik századtól gyakoribbak lesznek s csaknem minden évben ismétlődnek. Állásukhoz illő komolysággal, éles megfigyeléssel feleltek meg mindenkori hivatalos kötelességeiknek. Megtették észrevételeiket a konferencián; nem maradt el a dicséret; de a felmerült hiányok iránt sem voltak közönyösek. Gazdag tapasztalataik tárházából szedték elő az irányeszmeket; melegen ajánlgatták, miket az ifjúság testi és szellemi kiképzésére nézve szükségesséknél vagy hasznosaknak tartottak.¹⁾

Hogy a főigazgatói látogatások nem minden évben ismétlődnek vala: ennek okát részben azon biztos megnyugvásban kell keresnünk, mely szerint a tanügyek legfőbb intézői igen jól tudták, hogy a kegyes-tanítórend kormánya úgy hivatása, mint rendi konstitúciójuk erejénél fogva bizonyos időszakokban erkölcsileg kötelezve van az egyes kollegiumokat, intézeteket hivatalosan meglátogatni. Ezek a már említett »Canonica visitatio«-k. Ily esetekben a gondos rendfőnök figyelmét semmimé kerüli ki, nyilvánuljanak az előnyök vagy esetleges hiányok akár az anyagi, akár a tanügyi szellemi életének mezején. A látogatások szigorú természetűek s céljukat tekintve párhuzamosak valának a főigazgatói látogatásokkal.²⁾

Intézetünk százados életében előfordultak még különféle mozzanatok, melyek vagy közös vagy helyi érdekességüknel fogva feljegyzésre méltók. Ilyenek p. o. a kormányzat, egyes intézkedések, események, melyek a szellemi életnek, tanügyünk lendületének emelésére vagy gátlására, befolyással voltak. Ilyenek továbbá a nyelvi kérdés, tanrendszer, módszer, fegyelem stb.; mind oly körülmények, melyek az egész népnek megvilágításához okvetlenül szükségesek. Mielőtt egyikkel-másikkal tüzetesebben foglalkoznánk, lásuk legelőször is a nyelvi kérdést.

Már említettem, hogy a mult század tanügye a latinnyelv mostohaanyasága mellett nevedett; de Mária Terézia hosszú uralkodása alatt a németnyelv is erősen megizmosodott anyyira, hogy az általa alapított tanintézetekben p. o. a selmeci bányász-akadémiában, a váci Tereziánumban nem latin, annál kevésbé a magyar, hanem

¹⁾ Ez a »suprema inspectio« Mária Terézia korában létesült. Az első főigazgató volt Péchy Gábor világi (1776—1786), utána jött Török Lajos, gr. vil. (1786—1799). 3. Sahlhausen Mór br. vil. (1799—1811). 4. Szuhányi Ferenc, egri m. pap (1812—1824). 5. Udránszky Dániel, székesi kanonok (1826—1836). 6. Richter Alajos, jászvári prépost (1836—1849). 7. Plath János, vil. (1849—1851). 8. Nyirák Ignác, székesfehérvári m. pap (1852—1858). 9. Schmidt Szórény, benczerendű (1858—1862). 10. Morovics Márton vil. (1862—1865). 11. Demkó Imre vil. (1865—1866). 12. Juhász Norbert ciszterciata (1866—1887). 13. Szieber Ede vil. 1887.

²⁾ Ily látogatást tartott Ujhelyben Perczel Imre rendfőnök Lihán Paulin titkárával 1791 jun. elején és 1793 május végén; Perczel Imre rf., Verner Zsigmond tkval 1794 júniusban; Pálya István rf., Verner Zsigmond tkval 1798 májusban; Dományi Márk rf., Hegedűs A. tkval 1805 június közepén; Egervári Ignác rf., Hegedűs A. tkval 1807 júliusban; Bolla Márton rf., Hegedűs A. tkval 1812 június végével; Bolla M. rf., Róth Mihály tkval 1819 jun. elején; Grosser János rf., Jaeger Ferenc tkval 1833 jul. elején és 1840 jun. közepén; Nagy Péter rf., Jaeger Agoston tkval 1855 májusban; Purgstaller József rf., Jaeger Agoston tkval 1860 jun. elején; Somhegyi Ferenc rf., Petlanovics Alajos tkval 1869 júliusban; Kalmár Endre rf., Fekete Endre tkval 1881 június első felében.

a németnyelv volt az előadás nyelve. De az is igaz, hogy a magyarnyelvű nemzeti kultúra iránt nagyon kevesen érdeklődtek különösen azon osztályokban, melyek hivatva lettek volna a magyar nemzeti nyelvet aléltsággal új életre ébreszteni. Az 1764-iki országgyűlésen a rendek hájlajukat fejezik ki a királynőnek anyai gondoskodásáért, melylyel a nemzet művelődését előmozdítja. Pedig ez a műveltség korántsem volt magyar.

II. József alatt a németnyelv hullámai még inkább felduzzadnak és elnyelésével fenyegetik a nemzeti nyelvet. De ezen erőszakoskodás szüli a reakciót. Alig hunyta be szemét II. József, minden intézményei kártyavár gyanánt hullanak össze s tüntek el mindazon intézkedések és emlékek megsemmisítésével, melyek a kalapos-királyra emlékeztettek. Természetes, hogy a vármegyék mentek elől e tekintetben is. 1790 márc. 6-án itt is egy hivatalos büszke deputáció jelenik meg Kossuth László elnöke alatt, mely tudtára adja az igazgatóknak, hogy ezután sem a latin, sem a nemzeti iskolákban tandij nem fizettetik, s a tanárok eltiltatnak a németnyelvű előadásoktól s veri fel almából az elsatnyult nemzeti szellemet oly anynyira, hogy az 1790. országgyűlés hitvelé tervezete a feltételek közé felveszi azt is, hogy a király kötelezi magát a közoktatás előmozdítására és a tanügyet a nemzeti nevelés általános elvei szerint igazgattatja honfiak által. Ez a kívánság, mint sok egyéb hasznos reformtörekvés, csirájá elveszett. A kiküldött bizottság a Mária Teréziától kiadott »Ratio educationis« alapjára helyezkedik: meggyőzörednek lábai s a 90-ik országgyűlés hangjai csak 50 év múlva hatják át igazán a nemzet tömegét s valóstítják meg a rég óhajtott reformot. Pedig Kazinczy már régen hangoztatta vala ezeket a szép ígéseket: Nyelvében él a nemzet!

Eszerint a 90-ik országgyűléstől a 19-ik század első felében is a latinnyelv uralkodik egész közoktatásunkban. Meg volt ugyan a lelkesedés éppugy mint a magyar öltözékkel való tüntetés: kívánták, hogy a magyarnyelv a nyilvános iskolákban taníttassék. Azonban a koronázás után kialszik a szalmatűz s az elnéretesedett urak hátat fordítottak a magyarság ügyének; s még azt is hiresztelték, hogy az udvar nem örömet látná az élénk nemzeti szellemnek folytonos ápolását; míg mások azon időre javasolák halasztani a magyarnyelvnek hivatalossá tételét, midőn azt az új nádor, s maga a király is, érteni fogják. Az országos bizottságnak kiadott nemzeti nevelés általános elveit tartalmazó javaslat az országgyűlésen nem tárgyalatott; de a munkát több része módosításokkal, mint királyi rendelet, megjelent 1806-ban, mint egy újabb »Ratio educationis« s ez 1848-ig alapja volt Magyarországnak közoktatása szervezetének; hatása azonban a protestánsok iskoláira nem terjedt ki. —

Az ujhelyi kegyes-tanítórendi ház tanári személyzete.

— Folytatás. —

1847/8. Hutter Antal, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Katona Dénes, lelkiatya. Szép Lajos, II. hum. t. Sőtörtő Zsigmond, I. hum. t. Deák József, III. gr. t. Czápay Imre, IV. gr. t. Könyve Alajos, II. gr. t. Sustróvis György, papn. I. gr. t. Téglás János, papn. II. elem. t.

1849/0. Hutter Antal, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Katona Dénes, lelkiatya. Sőtörtő Zsigmond, I. hum. t. Horváth Márton, II. hum. t. Szendy János, IV. gr. t. Könyve Alajos, III. gr. t. Deák János, II. gr. t. Harkalyi Bertalan, I. gr. t. Szabó Iguác, papn. II. elem. t.

1849/0. Hindy Mihály, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Katona Dénes, lelkiatya. Sőtörtő Zsigmond, I. hum. t. Horváth Márton, II. hum. t. Lechner Imre, III. gr. t. Petlanovics Alajos, IV. gr. t. Sárvary Béla, I. és II. gr. t. Horváth Pius, nyugalomban. Zimka János, II. elem. t.

1850/1. Hindy Mihály, hf. és ig. (Magszünik az osztálytanítás.) Podolay Menyhért, lelkiatya. Katona Dénes, lelkiatya. Schüller Florián, Petlanovics Alajos, Thüringer Ambrus, Sárvary Béla, Charus László, Zimka János, Dénes János, papn. II. elem. t.

1851/2. Hindy Mihály, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Katona Dénes, lelkiatya. Schüller Florián, Várady Mór, Sárvary Béla, Charus László, Zimka János, Munka István, papn. II. el. t. Brozmann Alajos, papn.

1852/3. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Podolay Menyhért, lelk. Schüller Florián, Szepesy József, Cseh Ferenc, Várady Mór, Charus László, Zimka János, Munka István, papn. II. el. t.

1853/4. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelkiatya. Podolay Menyhért, lelkiatya. Jancsó József, II. elem. t. Csegey Ignác, Ruff József, Prichenfried József, Várady Mór, Zimka János.

1854/5. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelkiatya. Entringer János, Csegey Ignác, Prichenfried József, Ribianszky Adolf, Zimka János, Mikovics Benedek, papn. II. elem. t.

1855/6. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelkiatya. Entzinger János, Balogh János, Csegey Ignác, Ribianszky Adolf, Zimka János, Gasparik Károly, papn. II. el. t.

1856/7. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Balogh János, Csegey Ignác, Menyhért Agoston, Ribianszky Adolf, Zimka János, Bárány János, II. el. t.

1857/8. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Csegey Ignác, igazgató. Balogh János, Gyalokay Ferenc, Zimka János, Varsányi Pongrác, Mihály Péter, papn. II. el. t.

1858/9. Koretz Lőrinc, hf. és ig. Katona Dénes, lelkiatya. Szigly Gábor, lelkiatya. Zsiga József, Gyalokay Ferenc, Zimka János, Varsányi Pongrác, Farkas Antal, papn. Mihály Péter, papn. II. el. t.

1859/0. Koretz Lőrinc, hf. és ig. Katona Dénes lelkiatya. Ruff József, II. elem. t. Prichenfried József, elem. ig. Gyalokay Ferenc, Zimka János, Milkovics István, Varsányi Pongrác.

melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Más világ. (Regény.) Nagyvárady Mirától. — A tudás és hit. (Költmény.) Acs Ferenczről. — Szaglós-érzésünkről. (T-K.) — A fogadott gyermek. (Elbeszélés. Folytatás és vége.) Kondor Lajostól. — Gondolatok. Közl.: Kondor Lajos. — Idyll a háboru alatt. (François Copée regénye.) Fordította: Molnár Gyula. — Egy anyóka naplójából. (Károlyat. Folytatás és vége.) Mericzay Karossa Irmától. — Bártia. Grósz Lajostól. — Mindenféle. A hét tükre. (Csevegés.) Mefisztól. — Képeinkhez. Irodalom. Hymen. — Képeink: Harc a retékért. — A várva várt hír. — Turn-Taxis Albert herceg és Margit főherceggasszony arcképei. — Regény melléklet: A váloperek háza. (Surrenden Court.) Irta: Quida. Angolból fordította: Kalmik G. M. (177—192. oldalig.)

A **Vasárnapi Ujság** július hó 6-iki száma következő tartalommal jelent meg: Rodostó. Thaly Kálmántól. (Képpel.) A galatai St.-Benoit egyház magyar emlékei. — A halál napja. — Jurjevskaja Katalin hercegnő emlékirataiból. (Folytatás.) — Petőfinek ösmeretlen levele követválasztása tárgyában. Baróti Lajostól. — Világelfordulás. (Regény) Verne Gyulától. (Folyt.) — Egyveleg. — Mickiewicz Ádám. (Eletrajz.) — Twardovska. (Mickiewicz költeménye) Gáspár Imrétől. — Irod.-művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi új? — Halálhírek. — Szerkesztői mondanivaló. — Képtalány. — Sakkjáték. — Hetinaptár. — A **Vasárnapi Ujság** előfizetési ára negyedévre 2 ft, a **Politikai Ujdonságok**-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a **Képes Néplap** legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

Egyesületi és társas élet.

A nagy közönséghez.

Alulirt H. Olykán, Zemplénnvármegyében, leánynevelő-intézetet nyitok.

Az intézet célja: *salus, hegyek közt árnyas kert közepére épített lakásban helyezve el a leánykakat, — erős, egészséges, vidám, jó kedélyű, mivel leányokat nevelni.*

Az intézet nem merev iskolai, de családi jellegű lesz. A tanórák délelőtt lesznek. A délután kézimunka, rajz, zene tanulása és a szabadban való játékok, tornázás, a hegyeken, völgyeken erdőkben való séták, gyalog és kocsin, — télen korcsolyázás, szánkázás, s más effélékre is, — lesznek fordítva. — A természet télen nyáron egyaránt szép, és nemcsak a testet, — de a lelket, az értelmet is izmosítja annak megismerése.

Az idő úgy lesz felosztva, hogy a netán gyógykezelést igénylő gyengébb leánykák orvosi tanács szerint hidegvíz gyógyítást, savót, vagy valamely ásványvizet használjanak. A kellő fürdésről itthon, és a völgyet átszelő pataokban gondoskodva van.

A törvény által előirt iskolai tantárgyakat okleveles tanítónő adja elő. Ha a szülők kívánják, leteszik a leányok a törvényt szabta vizsgálatokat.

A társalgási nyelv a magyar, és kiváló gond lesz fordítva arra, hogy nemcsak helyesen, de szépen is írjanak a leányok magyarul. Nem a sok nyelvtani szabályok magolása és gépies elemzés által, — hanem gyakorlatilag, szép művek olvasása, és megértése által.

Az idő némely része francia és német beszélgetésre és olvasásra lesz fordítva, miután ez a két nyelv, a rendes tantárgyak közé tartozik. — Az angol nyelv rendkívüli tantárgy. — A zongora tanítására is kiváló gond fog fordítatni.

Ezeket felül gyakorlatilag vezetnek be a leánykák a háztartás és gazdaszonykodás minden ágába, milyenek; mezői gazdaság, aprómarhatenyésztés, gyümölcs, zöldség és virágkertészet, méhészet, tejgazdaság, sajt készítés, gyümölcs és zöldség befőzése, aszalása, eltartása, szóval okszerű felhasználása.

Minden igyekezetemet arra fogom fordítani, hogy a leányok ne csak tanultak legyenek, de finom műveltséget és társalgási modort is sajátítsanak el. — A művelt nő nemcsak a társaság, de saját házi körének is a disze, öröme, kincse, élettető lelke. Nem elég jónak lenni, annak látszani is kell; a gyöngédség a másokkal való érintkezésben, a jószág kifejezése. — Helyes testi fejlődés, egészséges testet; igazi műveltség vidám kedélyt, munkakedvet, szorgalmat eredményez. — Ilyen leányból válhatik ügyes, rendes, kitűnő háziasszony.

A tulajdonképpen iskola évet szeptember elején szándékozom megnyitni, — de mérsékelt díjért a szünetre is fogadok el növendékeket.

H. Olyka egy órányira fekszik a radványi vasúti állomástól, mely a zónatarifába tartozik, tehát sehová sincsen messze. — Posta közlekedés helyben van mindennap. — A lakás szétlőt védett hegyoldalon van, erdős hegyektől körül véve árnyas kertben, — melyben a többi közt, — közvetlen a ház mellett is, sok a balszamos illatú fenyőfa.

Bővebb felvilágosításért kérem az érdeklődőket, hogy posta útján forduljanak hozzám.

Kelt Homonna-Olykán, 1890. évi július hó.

Matolay Ida.

Nyilvános számadás.

a **S. a. ujhelyi polgári olvasó-kör** által f. hó 6-án rendezett nyári multság anyagi eredményéről:

Összes bevétel 247 ft

Összes kiadás 146 ft 95 kr.

Tiszta maradvány 100 ft 05 kr.

Felülfizettek: Diószeghy Gyula 3 ftot; Bernáth László, Székely Elek, Vida József 2—2 ftot; Bánóczy Kálmán, Balogh Mihály, Czétényi György, Csánky Gyula, Csaszlovsky Ján., Dudás Bert., Futó Józ., Fridrich Antal, Gerenday Sándor, Grünbaum Simon, Glück Ignác, Hell Adolf, Hercz Armin, Komendovics Agoston, Kopper József, Klein Tivadar, Kún Frigyes, Klimó Menyhért, Kellner Samu dr., Krizsó Tamás, Kristóf Károly, Krafcsik Ferenc, Kazinczy Ferenc, Löcherer Lőrinc dr., Ligeti József dr., Lángh Nándor, Margitai József dr., Moldoványi Géza, Magassy Gyula, N. N., Novák László, Nagy Jenő, Oláh Béla, Ploth Ignác id., Prokopovics Domonkos, Reichard Samu dr., Saitz Sándor, Simig Sándor, Schön Arnold, Schön Zsiga, Schmidt Lajos, Staut János, Szamosi Jenő, Székely László, Sztankay Béla, Szilassy Ottó, Sztankovszky Sándor, Teich Arnold, Veres József, Wichs Keresztély, Weisz Zsiga 1—1 ftot; összesen 60 ftot, amelyért fogadják az adakozók köszönetünk nyilvánítását.

S. a. -Ujhely, 1890. július 11-én.

A rendező-bizottság nevében:

Schweiger Aron,
pénztárnok.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénnvármegyében.

XX. Hudra János k. r. tanártól.

Ezen kiválóbb magánlátogatásokon kívül a tanmenetnek, az intézet külső és belső életének, a tanári kar és az igazgató működésének, szóval az egész tanügynek állandó szemmel tartói a *kerületi főigazgatók* valának. Intézetünk úgy mint ma, akkor is, a *kassai* tankerülethez tartozott. Ha nem is minden évben, de minden 2—3 évben iparkodtak személyesen is meggyőződést szerezni az ifjúság előhaladásáról. Ezek a látogatások a 19-ik századtól gyakoribbak lesznek s csaknem minden évben ismétlődnek. Állásukhoz illő komolysággal, éles megfigyeléssel feleltek meg mindenkoron hivatalos kötelességeiknek. Megtették észrevételeiket a konferencián; nem maradt el a dicséret; de a felmerült hiányok iránt sem voltak közönyösek. Gazdag tapasztalataik tárházából szedték elő az irányeszméket; melegen ajálgatták, miket az ifjúság testi és szellemi kiképzetésére nézve szükségesséknak vagy hasznosaknak tartottak.¹⁾

Hogy a főigazgatói látogatások nem minden évben ismétlődnek vala: ennek okát részben azon biztos megnyugvásban kell keresnünk, mely szerint a tanügyek legfőbb intézői igen jól tudták, hogy a kegyes-tanítórend kormányza úgy hivatása, mint rendi konstitúciónk erejénél fogva bizonyos időszakokban erkölcsileg kötelezve van az egyes kollegiumokat, intézeteket hivatalosan meglátogatni. Ezek a már említett *«Canonica visitatio»*-k. Ily esetekben a gondos rendfőnök figyelmét semmisen kerüli ki, nyilvánuljanak az előnyök vagy esetleges hiányok akár az anyagi, akár a tanügy szellemi életének mezején. A látogatások szigorú természetük s céljokat tekintve párhuzamosak valának a főigazgatói látogatásokkal.²⁾

Intézetünk százados életében előfordultak még különféle mozzanatok, melyek vagy közös vagy helyi érdekességüknel fogva feljegyzésre méltók. Ilyenek p. o. a kormányzat, egyes intézkedések, események, melyek a szellemi életnek, tanügyünk lendületének emelésére vagy gátlására, befolyással voltak. Ilyenek továbbá a nyelvi kérdés, tanrendszer, módszer, fegyelm stb.; mind oly körülmények, melyek az egész képnak megvilágításához okvetlenül szükségesek. Mielőtt egyikkel-másikkal tüzetesebben foglalkoznánk, lássuk legelőször is a nyelvi kérdést.

Már említettem, hogy a múlt század tanügye a latin nyelv mostohaanyasága mellett nevedett; de *Mária Terézia* hosszú uralkodása alatt a *németnyelv* is erősen megismosodott annyira, hogy az általa alapított tanintézetekben p. o. a *selmeci* bányász-akadémiában, a *váci* Tereziánumban nem latin, annál kevésbé a magyar, hanem

¹⁾ Ez a *«suprema inspectio»* Mária Terézia korában létesült. Az első főigazgató volt Péchy Gábor világi (1776—1786), utána jött Török Lajos, gr. vil. (1786—1799). 3. Sahlhausen Mór br. vil. (1796—1811). 4. Szuhányi Ferenc, egr. m. pap (1812—1824). 5. Udránszky Dániel, székesi kanonok (1826—1836). 6. Richter Alajos, jászóvári prépost (1836—1849). 7. Plath János, vil. (1849—1851). 8. Nyírák Ignác, székesfehérvári. pap (1852—1858). 9. Schmidt Szörény, benczerend (1858—1862). 10. Morovics Márton vil. (1862—1865). 11. Demkó Imre vil. (1865—1866). 12. Juhász Norbert cisztercita (1866—1887). 13. Sieber Ede vil. 1887.

²⁾ Ily látogatást tartott Ujhelyben Perczel Imre rendfőnök Lihán Paulin titkárával 1791 jun. elején és 1793 május végén; Perczel Imre rf., Verner Zsigmond tkval 1794 júniusban; Pálya István rf., Verner Zsigmond tkval 1798 májusban; Dományi Márk rf., Hegedűs A. tkval 1805 június közepén; Egervári Ignác rf., Hegedűs A. tkval 1807 júliusban; Bolla Márton rf., Hegedűs A. tkval 1812 június végével; Bolla M. rf., Róth Mihály tkval 1819 jun. elején; Grosser János rf., Jaeger Ferenc tkval 1833 jul. elején és 1840 jun. közepén; Nagy Péter rf., Jaeger Agoston tkval 1855 májusban; Purgstaller József rf., Jaeger Agoston tkval 1860 jun. elején; Somhegyi Ferenc rf., Petlanovits Alajos tkval 1869 júliusban; Kalmár Endre rf., Fekete Endre tkval 1881 június első felében.

a *németnyelv* volt az előadás nyelve. De az is igaz, hogy a magyar nyelvű nemzeti kultúra iránt nagyon kevesen érdeklődtek különösen azon osztályokban, melyek hivatva lettek volna a magyar nemzeti nyelvet aléltságból új életre ébreszteni. Az 1764-iki országgyűlésen a rendek hájlajukat fejezik ki a királynőnek auyai gondoskodásáért, melylyel a nemzet művelődését előmozditja. Pedig ez a műveltség korántsem volt magyar.

II. József alatt a németnyelv hullámai még inkább felduzzadnak és *elnyeléssel fenyegetik a nemzeti nyelvet*. De ezen erőszakoskodás szüli a reakciót. Alig hunyta be szemét II. József, minden intézményei kártyavár gyanánt hullanak össze s tüntek el mindazon intézkedések és emlékek megsemmisítésével, melyek a *kalapos-királyra* emlékeztettek. Természetes, hogy a vármegyék mentek elől e tekintetben is. 1790 márc. 6-án itt is egy hivatalos büszke deputáció jelenik meg *Kossuth* László elnöke alatt, mely tudtára adja az igazgatóknak, hogy ezután sem a latin, sem a nemzeti iskolákban tandíj nem fizettetik, s a tanárok eltiltatnak a *németnyelvű* előadásoktól s veri fel almából az elsatnyult nemzeti szellemet oly anynyira, hogy az 1790. országgyűlés hitlevel tervezete a feltételek közé felveszi azt is, hogy a király kötelezi magát a közoktatás előmozdítására és a tanügyet a nemzeti nevelés általános elvei szerint igazgattatja honfiak által. Ez a kivánság, mint sok egyéb hasznos reformtörekvés, csirájá elveszett. A kiküldött bizottság a *Mária Teréziától* kiadott *«Ratio educationis»* alapjára helyezkedik: meggyökeresednek lábai s a 90-ik országgyűlés hangjai csak 50 év múlva hatják át igazán a nemzet tömegét s valóstítják meg a rég óhajtott reformot. Pedig *Kazinczy* már régen hangoztatta vala ezeket a szép ígétet: *Nyelvemben él a nemzet!*

Eszerint a 90-ik országgyűléstől a 19-ik század első felében is a latin nyelv uralkodik egész közoktatásunkban. Meg volt ugyan a lelkesedés éppugy mint a magyar öltözékkel való tüntetés; kívánták, hogy a *magyar nyelv* a nyilvános iskolákban taníttassék. Azonban a koronázás után kialakzik a szalmatűz s az elnémetesedett urak hátat fordítottak a magyarság ügyének; s még azt is hiresztelték, hogy az udvar nem örömet látna az élénk nemzeti szellemnek folytonos ápolását; míg mások azon időre javasolák halasztani a *magyar nyelvnek* hivatalossá tételét, midőn azt az új nádor, s maga a király is, érteni fogják. Az országos bizottságnak kiadott nemzeti nevelés általános elveit tartalmazó javaslat az országgyűlésen nem tárgyalatott; de a munkát több része módosításokkal, mint királyi rendelet, megjelent 1806-ban, mint egy újabb *«Ratio educationis»* s ez 1848-ig alapja volt Magyarországon közoktatása szervezetének; hatása azonban a protestánsok iskoláira nem terjedt ki. —

Az ujhelyi kegyes-tanítórendi ház tanári személyzete.

— Folytatás. —

1847/8. Hutter Antal, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelk. Katona Dénes, lelk. Szép Lajos, II. hum. t. Sőtörty Zsigmond, I. hum. t. Deák József, III. gr. t. Czápny Imre, IV. gr. t. Könyve Alajos, II. gr. t. Sustróvis György, papn. I. gr. t. Téglás János, papn. II. elem. t.

1848/9. Hutter Antal, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelk. Katona Dénes, lelk. Sőtörty Zsigmond, I. hum. t. Horváth Márton, II. hum. t. Szendy János, IV. gr. t. Könyve Alajos, III. gr. t. Deák János, II. gr. t. Harkaly Bertalan, I. gr. t. Szabó Ignác, papn. II. elem. t.

1849/50. Hindy Mihály, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelk. Katona Dénes, lelk. Sőtörty Zsigmond, I. hum. Horváth Márton, II. hum. Lechner Imre, III. gr. t. Petlanovits Alajos, IV. gr. t. Sárvary Béla, I. és II. gr. t. Horváth Pius, nyugalomban. Zimka János, II. elem. t.

1850/1. Hindy Mihály, hf. és ig. (Mégiszűnik az osztálytanítás.) Podolay Menyhért, lelk. Katona Dénes, lelk. Schüller Florián, Petlanovics Alajos, Thüringer Ambrus, Sárvary Béla, Charus László, Zimka János, Dénes János, papn. II. elem. t.

1851/2. Hindy Mihály, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelk. Katona Dénes, lelk. Schüller Florián, Várady Mór, Sárvary Béla, Charus László, Zimka János, Munka István, papn. II. el. t. Brozmann Alajos, papn.

1852/3. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Podolay Menyhért, lelk. Schüller Florián, Szepes József, Cseh Ferenc, Várady Mór, Charus László, Zimka János, Munka István, papn. II. el. t.

1853/4. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Podolay Menyhért, lelk. Jancsó József, II. elem. t. Csegezy Ignác, Ruff József, Prichefnried József, Várady Mór, Zimka János.

1854/5. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Entringer János, Csegezy Ignác, Prichefnried József, Ribánszky Adolf, Zimka János, Mikovics Benedek, papn. II. elem. t.

1855/6. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Entzinger János, Balogh János, Csegezy Ignác, Ribánszky Adolf, Zimka János, Gasparik Károly, papn. II. el. t.

1856/7. Hindy Mihály, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. Balogh János, Csegezy Ignác, Menyhért Agoston, Ribánszky Adolf, Zimka János, Bárány János, II. el. t.

1857/8. Hindy Mihály, hf. Katona Dénes, lelk. Csegezy Ignác, igazgató. Balogh János, Gyalokay Ferenc, Zimka János, Varsányi Pongrác, Mihály Péter, papn. II. el. t.

1858/9. Koretz Lőrinc, hf. és ig. Katona Dénes, lelk. atya. Szigly Gábor, lelk. atya. Zsiga József, Gyalokay Ferenc, Zimka János, Varsányi Pongrác, Farkas Antal, papn. Mihály Péter, papn. II. el. t.

1859/60. Koretz Lőrinc, hf. és ig. Katona Dénes lelk. atya. Ruff József, II. elem. t. Prichefnried József, elem. ig. Gyalokay Ferenc, Zimka János, Milkovics István, Varsányi Pongrác.

1864. Koretz Lőrinc, hf. és ig. Augustini Antal. Kátóna Dénes, lelk. Prichenfried József, Steiger József, Szendy János, el. ig. és t. Gyálakay Ferenc, Zimka János.

(Folyt. köv.)

Varannóról írják: *Nemes Lajos* kir. tanfelügyelő f. hó 3-én és 4-én a helybeli iskola vizsgálatán a 3-4-ik fiú és a 3-4 5-6 leányosztályban jelen volt s a vizsgálatot személyesen vezette. *Hadik-Barkóczy Endre* gf., a kegyes főúr és iskolánk nagylelkű jöltevéje, négy napon át hallgatta a vizsgálatokat s itt-ott maga is kérdést intézett a gyermekekhez. Ily érdeklődés, azt hiszem, nem szorul dicséretre. r l.

CSARNOK.

Zemplén-vármegye sáskái.

Azon szomorú alkalomból, hogy e folyó évben országunk annyi vidékén jelentkezett, itt-ott fenyegető mennyiségben, ez ártalmas bogár-faj, időszerűnek vélem, némi tájékoztatásul, egyetmást elmondani róla s egyszersmint a nálunk is találhatóakat elsorolni.

Ha nyári hónapokban kimegyünk a rétre, lefelé vagy a csalit bokrai közé, lehetetlen, hogy szemünkbe ne tűnjenek a lábaink körül élénk ugrándozó szöcskék, némelyek szerint *tücskök* (kábócák) melyeket a természetrajz »orthoptera« magyarul »egyeses röpü« néven ismer. Hat lába van ép úgy mint a többi bogárnak, csak hogy a hátsó pár láb sokkal hosszabb a többinél, mert ugrásra van alkotva. Erős rágó szervei vannak e rend bogárféléinek, melyekkel a növények leveleit s szűkségben a törzsét is nagy könnyűséggel meg-rágják s elszaporodásuk esetén mohó legelésükkel érzékeny, gyakran vészes károkat okoznak a terményekben.

»Tikkadt szöcske nyájak legelésnek rajta«, mondja a költő jellemzően.

E rend tulajdonképeni két osztálya a *szöcske* (locusta) és a *sáska* (acridioidea) látszólag nagyon hasonlít egymáshoz a test alakjára nézve, s az avatatlan által egészen egynek is tartatik. Ezért van a sok tévedés, mely a sáskák fölismerésénél előfordul. Pedig ezeknek megkülönböztetésénél, ha a csápokra figyelünk, lehetetlen tévednünk és összekevernünk a két osztályt. A szöcskék csápjai ugyanis majd mindig testhosszuságúak, vagy annál még hosszabbak, a sáskáké pedig rövid, alig feltest hosszúságúak. Már pedig ez azért fontos, mert csakis a sáskák azok, melyek túlszaporodásuk által a növényzetben kárt okoznak.

Hogy mi okozza túlszaporodásukat, azt nagyon jól tudjuk; mert ha egy pár év egymásután kitartó korai melegséggel kezdődik s fagyok és esős hideg nem következnek, a harmadik, negyedik esztendőben a sáska rendszeren kártékonyan jelentkezik. Így a f. évben már a *harmadik* s jövőre még nagyobb inváziótól tarthatunk a leg-szorgalmasabb pusztítás dacára is, s mert a rendszeres és alapos irtást körülményeink s tájékozatlanságunk még nem engedi végrehajtani. Pedig a csapás néha szörnyű alakot szokott ölteni, mint öltött pl. 1748-ban Nógrádvármegyében. Szanda helység mellett annyi sáska jelent meg, hogy egy lovas huszár nem volt képes rá, a keresztül gázolni. Hogy miként pusztít aztán egy ily óriási tömeg, az könnyen képzelhető, ha elgondoljuk, hogy éles rágószerveiknek még a házak zsúpfedele is áldozatul esik. Szerencsére hazánkban nem üthetnek állandóbb tanyát ez osztály kártékonyabb fajai, mert az időjárás csak ritkán kedvez életfeltételeiknek s egy pár garázda múltán végre is rájuk jó a fagy.

Vármegyénkből eddigelé a következő sáskákat gyűjtöttem:

1. *A vándor sarca* (Pachytylus migratorius). 5-6 cm. hosszú, vaskos. Fogtam Varannón, 1889-ben. Egyetlen egy nőstény példányra akadtam, valószínűleg tovább vonulása közben esett le, mert szárnyai rongáltak. E faj hazánk dús növényzetű tavainál évenként kisebb számmal s néha annyira elszaporodik, hogy jelentékeny károkat okoz. Valódi hazája Ázsia és délkeleti Európa, hol gyakran elszaporodik kártékonyan s némely években hazánkba s más középeurópai tartományokba is átvándorol, utjában pusztít.

2. *Olass beszke* (Caloptenus italicus), 3-4 cm. hosszú, sárgás barna, a hátsó lábszárak vérvörösek, a szárnyak rózsaszínűek. Erőtlen, patogó ugrásokkal a dombos kavicsos helyeken vajmi hamar szemünkbe tűnnek. Nógrádban 1866-ban nagy károkat okozott. Vármegyénkben közönséges.

3. *Kerepülő sarca* (Pachytylus stridulus). Sötétbarna, szárnyai cinóbervörösek nagyobb hegyeken tenyészik. Nálunk a Simonkáról gyűjtöttem. Repülés közben kerepülő hangot ad szárnyaival.

4. *Tarkált bendőr* (Archyphera variagata). Sötét vagy sárgásbarna, hátsó lábszárak vérvörösek. Nagyobb hegyeken fordul elő, nálunk a Simonkáról gyűjtöttem.

5. *Kékes bosszány* (Oedipoda cerulescens). Teste szürkés, vagy barnás sárga, 3-4 cm. hosszú,

szárnyai zöldeskék. Előjön hegyes és lapályos vidéken, nálunk közönséges.

6. *Nagy tohony* (Stelheophyma grossum.) Teste szőrös, barnás, vagy sárgászöld, a nőstény 5-6 cm. hosszú, a hím rövidebb, a hátsó combok alsó része világos vörös, a szárnyakon sárgászöld vonallal. Nálunk a posványos réteken és a tavak partján közönséges, szakadozott csíripeléséről azonnal fölismerhető. Gyakran kártékonyan elszaporodik.

Ezek volnának a vármegyénkben található nagyobb sáskafélék s ezeken kívül az apróbbak: a *sterobotrus*-ok, *tettix*-ek és *bezottix*-ek több faja tanyáz réteink, legelőink és erdőinkben, mely utóbbi faj szintén gyakran szaporodik el kártékonyan s akkor aztán a lekopasztott erdei fák hirdetik uralmát.

Zsellvay Bogdán.

HUMOR.

Műfordítások.

Quid tunc? = Nyugtatóvány.
Libertati est = A kedves tata eszik.

Bölcs mondások.

Sírás közben könyekre fakadunk.

A macska sohase használ törülközőt.

Mennél többet magyarázok, annál kevesebbet tudnak.

Lehetni nem lehet, de lenni van.

A lipesei csata után a lovak, melyeknek 3, 4, vagy több lába el volt löve, gazdátlanul futkostak.

Konkurrencia.

Koldus: Segítsen egy szegény kolduson, uram!

Ur: Nincsen nekem semmim.

Koldus: (Magával beszélve). Az arkangyalát — megint egy új konkurrens.

GONDOLATOK.

A szellemesség.

Szellemes — a legostobább.
Tudatlan ember is lehet;
Csak az a fő: hogy nála még
Butább legyen a környezet.

Hasonlóság.

Vén leány s vers — egyben megegyezők:
Az ördögnek sem kellene ma ők!

Különbség.

Az ember és a medve közt
Az a nagy különbség:
Medve csak télen talpnyaló,
De az ember — mindig.

Bodnár István.

HIVATALOS RÉSZ.

9401. szám. Zemplénvármegye alispánjától.

10 fősolgabíróinak.

A peronospora viticola káros penészgomba elleni védekezés tárgyában 16,281/III. 9. sz. alatt kelt földmivélségi ministeri intézkedés másolatát tudomásra hoztam a közönségnek, melyeket — tekintettel a segítség sűrűsége miatt — a közönségnek a szőlő természetére károsítólag ható, peronospora viticola^o név alatt ismert penészgomba elleni védekezés terén való támogatása céljából egyelőre foganatosítani lehetett. — Ezen intézkedéssel egyidejűleg azonban megindítottam a szükséges lépések az iránt is, hogy a szőlősgazdák a peronospora által megtámadott szőlők védekezéséhez igényt részgálnak kellő jó minőségben, minél olcsóbb áron való beszerzése iránt: törekvésekben szintén támogattassanak. — A jelzett intézkedések máris azon eredményre vezettek, miszerint remélhetőleg sikerülhetne a peronospora elleni védekezéshez igényelt anyagnak megfelelő jó minőségben a mostaninál tetemesen mérsékeltebb áron való előállítását és beszerzését biztosítani az esetben, ha viszont az illető vállalat részére — melynek működése e célból igénybevétnék — bizonyos minimális évi mennyiség, vagyis legalább évi ezer métermázsza elhelyezése az évek bizonyos sorára és pedig legalább három évre biztosították. Ez irányban tehát abban az esetben volna lehet-

Másolat.

Földmivélségi m. kir. minister. 16,281/III. 9. szám. Valamennyi gazdasági egyletnek, továbbá az összes gazdasági, borászati és pince-egyletnek. — Hivatalbeli elődóm f. évi február hó 25-én 8419. szám alatt kelt intézkedésével értesíté az érdekelt közönséget azon intézkedésekről, melyeket — tekintettel a segítség sűrűsége miatt — a közönségnek a szőlő természetére károsítólag ható, peronospora viticola^o név alatt ismert penészgomba elleni védekezés terén való támogatása céljából egyelőre foganatosítani lehetett. — Ezen intézkedéssel egyidejűleg azonban megindítottam a szükséges lépések az iránt is, hogy a szőlősgazdák a peronospora által megtámadott szőlők védekezéséhez igényt részgálnak kellő jó minőségben, minél olcsóbb áron való beszerzése iránt: törekvésekben szintén támogattassanak. — A jelzett intézkedések máris azon eredményre vezettek, miszerint remélhetőleg sikerülhetne a peronospora elleni védekezéshez igényelt anyagnak megfelelő jó minőségben a mostaninál tetemesen mérsékeltebb áron való előállítását és beszerzését biztosítani az esetben, ha viszont az illető vállalat részére — melynek működése e célból igénybevétnék — bizonyos minimális évi mennyiség, vagyis legalább évi ezer métermázsza elhelyezése az évek bizonyos sorára és pedig legalább három évre biztosították. Ez irányban tehát abban az esetben volna lehet-

séges az érdekelt közönség óhajtatásának eleget tenni és őket a részgálnak minél olcsóbb áron való beszerzésében támogatni, hogyha az országnak e részben érdekelt vidékein, melyek a mutatkozó szükséglet mérve felől a folyó nyáron szerzendő tapasztalatok alapján bizonyára eléggé tájékozva lesznek a kívánt mennyiség erejéig terjedő és három egymásután következő évre érvényes megrendeléseket összegyűjteni sikerülne. — E részben való közreműködésre az illető vidék gazdasági érdekeinek képviselőit hivatott testületek; a gazdasági egyesületek tevékenységét óhajtván igénybevenni, fölkérem az egyesületet, hogy saját érdekkörében igyekezzék az illető szőlőbirtokok megfelelő tájékoztatása útján odahatni, hogy az érdekelt a peronospora elleni védekezéshez igényelt részgálnak nézve ilyen megrendeléseket tegyenek és e megrendeléseket az egyesület saját nevében egyesítve és magáévá téve — mielőbb terjeszse hozzám fel. Amennyiben ily módon sikerülne az ország egész területén az illető vállalkozók részéről olcsó árak biztosíthatása céljából igényelt, 1000 q mennyiség erejéig terjedő megrendelést 3 évre kötelezőleg összegyűjteni; részemről viszont kedvező eredmény reményével tehetném meg a további intézkedéseket a fentjelzett irányban, t. i. a közönség e részben való szükségletének minél mérsékeltebb áron való fedezése érdekében. — Fölkérem az egyesületet, hogy e tekintetben tett intézkedéseiről ide mielőbb jelentést tegyen, illetőleg az ezen intézkedések eredményeként gyűjtendő megrendelések alapján az egyesület részéről legalább három év időtartamára igényelt mennyiséget hozzám mielőbb bejelenteni szíveskedjék. — Budapest, 1890. április hó 30-án. A minster helyett: Fejér s. k.

11362. 11520. 11905. 11884. 11743. 11741. 11593. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

Körösvények.

A 10 járási fősolgabíróinak.

I.
Köröztetés végett tudatom, hogy Falkus község méneséből egy darab fekete szőrű kanca-csikó bitangásban találtatván.

A novosedliczai határhoz tartozó „Beszkid“ hegységben június 23 án 2 drb veres szőrű, egyik 4 másik 8 éves riska tehén vétett bitangásba. Hrivnyik János czékei lakos 1 drb 4 éves fehér szőrű, fennálló s egyik csonka szarvu ökör-tinója a S.-a-Ujhelyben július hó 3-án tartott vásár alkalmával eltévedt.

B. Szerdahely község határában egy piros herélt jobb fülén hasított pej ló bitangásban találtatott.

Kis-Géres község bírja folyó évi június hó 24 én egy vörhenyes szőrű rövid szarvu riska tehenet fogott fel bitangásban.

II.
Kiszik András dubrókai lakos folyó évi június hó 26-án a községből nyomtalanul eltűnt. Járása területén az alábbi személyleírás után köröztetni ne terheltezzék.

Személyleírása: Neve Kiszik András, születési helye Dubrówka, kora 60 éves, vallása ref., állapota nős napszámos, nagysága közép, testalkata sovány, arcszíne halavány, haja gesztenyeszínű, szemei szökek, orra, szája rendes, fogai hiányosak, nyelvismerete tót, ruházata pórias.

III.
Folyó hó 28-án délután 4 órakor Tokajnál a Tisza folyóból egy ismeretlen 15 évesnek látszó leány vízbe fült hullája fogatott ki, mely az orvosi vélemény szerint körülbelül 2 hét óta a vízben volt s rajta külsérelmi nyomok nem találtattak.

A hulla a megejtett orvos rendőri hullaszemle után eltemetett, személyazonosságának kiderítése tekintetéből annak személyleírását az alábbiakban a Bodrog és Tisza folyók felvidékein leendő köröztetés céljából tisztelettel bejelentem.

A hullának leírása: haja barna, arca kerekded arányos felismerhetlenségig rothadt, fekete, szeme szürkés barna, orra szabályos, szája rendes felig nyitva, fogai épek hiánytalanok, különös ismertető jelei nincsenek. Ruházata: bal fülére egy vékony gombos aranyozott ezüst függő, derekán bordó veres rekli, fehér pamut hosszú női ing jegynélkül, hamuszínű alól kockás fodros szoknya, egy kis veres fekete kockás kötényke. Kelt Tokaj, 1890. június 29. Füzesséry Ödön, fősolgabíró.

Matolai Etele, alispán.

KIMUTATÁSA

a zemplénvármegyei nyilvános közkórház 1890. évi június havi beteg-forgalmának.

1890. évi máj. 31-vel ápolás alatt maradt	1890. jún. 31-ig újjonnan felvett	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsátottak			Összes fogynak	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmentült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Meghalt			
31	35	66	27	—	2	29	37	699

Tokár József,
alorvos.

Dr. Schön Hugó,
h. főorvos.

Nyilt-tér.*)

Fekete selyemszövetek 60 krajcártól 11 ft 65 krig néterenkint (körülbelül 180 különféle színben és mintában) öltözet- és darabonként szétküldi **Henneberg G. gyári ratára** (cs. és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szerkesztőségi poszta.

Egy iparosnak — Helyben. Ön amint akart panaszkodni, hogy stanoce-a a munkakiállítását hatalom-díjat nem nyert. Se ön, se pedig inasa ne békétlenkedjenek; hiszen példabeszéd, hogy sokan futnak, de csak egy nyri a pálmát. Jövedőre, meglehet, ez az egy éppen az ön stanoce-a lesz. Három a magyar próba!

Hol az igazság? — lapunkban nem lenne ha cikkét kiadnók!

Carnot-hoz. Ne techáqua bauleaundeosnie! Lapunk múlt számában A.-Berecki község bírája ellen panasz tétetett, hogy a Bodrog folyón úszó nőállatok kifogatását megtiltotta, úgyszintén ellene vádként hozták azt is, hogy nyájából beteg sertéseket adott el az helyi piacon s ennek történetével községében dobszóval megtiltotta a sertéseknek vásárra hajtását. Mindkét irányban hatósági íromozat fogatósítottán, felhozott vádak alaptalansága konstata. Midőn öszintén sajnáljuk, hogy közleményünk roszhiszenüleg irt tudósításon alapult; a további törvényes lépések megtehetése végett a közlemény szerzőjének nevé kívántra kiközgáltatjuk **Patikusknak** A patikának tréfás magyarsága **deák konyha** a neve.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

Hirdetések.

Egy jó házból való 3-4 gim. oszt. végzett 14-15 éves fiú tanulóul felvétetik **Koch Gábor** vas- és fűszerkereskedésében **Gál-szécsen.**

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő S.-a.-Ujhelytt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **saját termésű aszu és szomorodni boraimat** alant jegyzett áron árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.

4051. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Dubróka községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 27-ik napjának d. e. 9 órája a királyi törvényszéknél Reisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézet rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890. évi május hó 20-án.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

Pólányi Géza nagy-mihályilakos köz- és váltó-ügyvéd irodájába jogvégzett fiatal ember kerestetik. Pályázók sziveskedjenek ajánlatikkal közvetlenül Nagy-Mihályba fordulni.

A velejtei tehenészetből 2 drb tiszta bernn-i bika eladatik. A kikvenni szándékoznak, eziránt értekezhetnek Velejtén, az állatokat pedig megtekinthetik Hardicsán.

2-5

Tk. 2470/1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kassán székelő felső-magyarországi népgazdasági kölcsönös hitel- és takarékos egylet mint szövetkezet végrehajtónak özv. Andreánszky Bálintné szül. Stercz Mária ugy is mint néhai férje után maradt kiskoru gyermekei t. és t. gyámnyia végrehajtást szenvedő elleni 2500 ft tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi trvszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő, S.-a.-Ujhely városa határában fekvő, a s.-a.-ujhelyi 224. sz. tjkvben A. I. 1-10 sor. sz. a. Andreánszky Bálint tulajdonául jegyzett külbirtok 604 ftban és a szöllőskői 107. sz. tjkvben 1. sor és 515. hr. sz. a szinte Andreánszky Bálint nevében álló szabad szőlő a Diocskán az árverést 948 ftban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi október hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Szöllőskén a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfogadati.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 60 ft 40 kr., 94 ft 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. trvszék, mint tkvi hatóságnál, 1890. évi június hó 23. napján.

Kolos,
trvszki bíró.

WIRTSCHHAFTER SAMUEL
Wgálszécsi lakos elfogadott,
és Wirtschafter Márkus
kassai lakos kibocsátott,
bíróilag megítelt 6000 forint váltó-
követelés névértéken alul eladó. —
Bővebb felvilágosítást a k'adóhivatalban.

10-10

TK. 1354/1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Koscsó Mihály és neje Csupka Anna önkéntes bírói árverési ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, a tokaji kir. járásbíró területén lévő V.-Ujfaluban fekvő, 1) a v.-ujfalui 256. sz. tjkvben foglalt 381. hr. sz. Rány szőlő egészben 150 ft. 2) a v.-ujfalui 24. sz. tjkvben foglalt 65. hr. sz. ház, belsőség, kert 196 ft. 3) a v.-ujfalui 268. szám tjkvben foglalt 218. hr. sz. közös legelőből $\frac{2}{3}$ rész 187 ft. 4) a v.-ujfalui 269. sz. tjkvben foglalt 243-245. hrsz. erdőbeli $\frac{2}{3}$ rész 11 ftban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokhoz 1890. évi július hó 24-ik napján d. e. 9 órakor V.-Ujfaluk község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 15 forintot, 19 forint 60 krt, 1 forint 80 krt, és 1 forint 10 krt készpénzben, vagy az 1881. és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1890. évi ápríl. hó 29. napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.

Egy gyakornok

felvétetik **Molnár János** gyógytárában **Mádon.** Bővebb felvilágosítással fenti tulajdonos szolgál. 3-3.

4575. szám.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Giglócz községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889-ik évi 45896. számú igazságügyminiszeri rendelet 9 és 10-ik §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szept. hó 11-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Reisz Gyula kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi július hó 4-én tartott üléséből

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

4073. sz.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Homonna-Zbojna községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 26-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Ráisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890. évi június hó 20-án.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

Hirdetmény.

A F.-Olsva községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi okt. hó 18-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Reisz Béla kir. trvszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak, az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi június hó 27-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

Hirdetmény.

A nagymélt. vallás. és közokt. m. kir. ministerium az 1890. évi június hó 30-án kelt 25840. számú rendeletével a sáropataki állami tanító képezde igazgatói lakásul szolgáló épület helyreállítását 2399 frt 91 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogamatosságának biztosítása céljából az 1890. július hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára a zempléni vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1890. július 7.

Zempléni megyei kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,

kir. főmérnök.

4056. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Bacsó községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 20-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszéknél Reisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi június hó 13-án tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

Szagtalan és nyomban száradó

Ca 10 Mtr.
1 Ko
1 frt 50 kr.

Befed minden előbbi mázt

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i. használtatásának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajtakknak sajátja, elkerültesse. Emellett a használatra olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festékek fedi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután **tiszta fénylakk (színezetlen)**

uj pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel mar bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, onnélfogva nem fűdi el a famustrát.

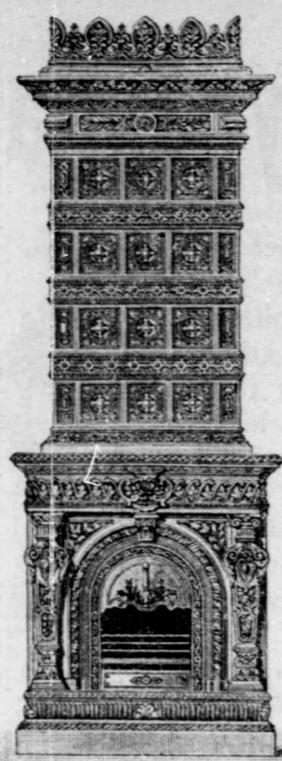
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két középnagyaságú szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktarak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a régre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 150 éve létező gyártmányt sokféleképpen utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

A valódi minőségben csakis Özv. Malártsik Györgyné üzletében kapható S.-a.-Ujhelyt.

Az „Eperjesi Népbank“ kályhagyára, mely a legújabb időben Eperjesen épült s a külföldi gyárak mintájára a mai kor igényeinek megfelelőleg tetemes költséggel rendeztetett be, azon kellemes helyzetben van, hogy az első rangú külföldi gyárak módja és mintái szerint készített hazai gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig a külföldieknél jutányosabb árakon, megfelelni képes.

Miért is igen jó minőségű és izlételjes kivitelű

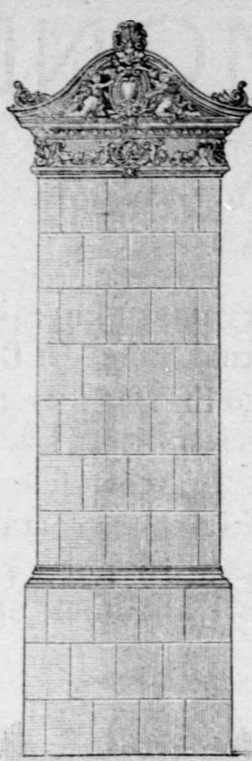
cserép kályháinak

nagyobb választékát és készletét, felállításával, vagy anélkül a t. cz. közönségnek távolabb fekvő vidékekre is, megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetők S.-a.-Ujhelyben

Behyna testvérek

czégnél, vagy Eperjesen a tulajdonos „Eperjesi Népbank“-nál.

4423. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Possa községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi október hó 11-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszéknél Reisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi június hó 27-én tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

4724. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Kolbása községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi október hó 4-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Reisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

A s.-ujhelyi kir. törvényszék 1890. évi június hó 24 napján.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes itallal szolgál.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési-szervek hurutos bántalmánál, hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvénybajokat, ép úgy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknek meggátolja a túlságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szén-sav tartalma folytán ezen üdítő savanyviz a legkellemebb ízű viz a borral használva igen nagy keletnek örvend.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógycélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L., csász. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállító-nál Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

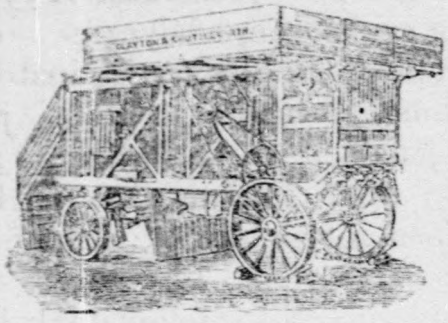
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

Kitűnő szolgáltató, tess az emésztési zavaroknál.

As évi elszállítás 2.000.000 palackoz.

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyára, érc- és vasöntődéje,
Clayton és Shuttleworth gépgyár képviselője
Miskolcra.

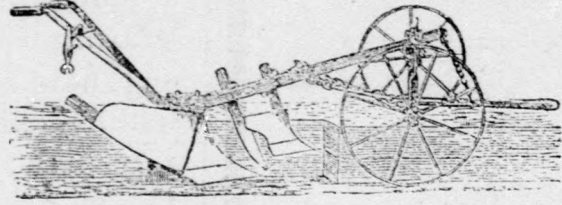

Ajánlok nagyválasztékú raktárból legjobbaknak elismert Clayton és Shuttleworth-féle cséplő-készleteket új hosszabbított szalmarázókkal, továbbá Löhnert-féle lóherefejtőket, eredeti Backer-rostákat, konkolyozó gépeket, továbbá különösen répatermelésre alkalmas egye-

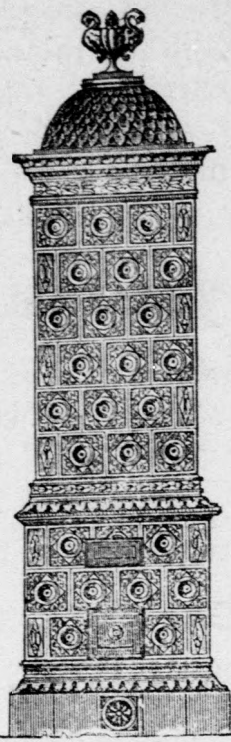
temes és mélyítő aczélekéket 8 10 vagy 14 mély szántásra.

Clayton és Shuttleworth-féle hármás és ket-tős ekék, szóró- és sorvetőgépek, répadagológépek legjutányosabb árakban és eddig felül nem mult tartós kivitelben.

1-6 Árjegyzékek kívánatra kézzel küldetnek.

Valódi krakói cserépkályháimat

a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva van szerencsém ezennel jelenteni, hogy krakói gyáram ezeknek készítését ujonnan tökélyesbítette, hogy így, a már eddig is kitünő minőség, szépség és páratlan jószágért kiérdemelt országos jó hírnevét ezentul is annál biztosabban fen-tarthassa.

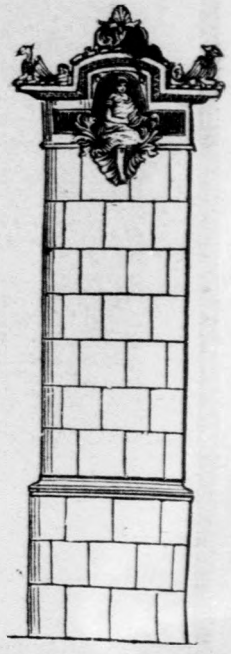
Sikerült továbbá, egy más ha sonrangu tiszta tüzálló (Chamate) agyag készítményeinek eladását át-venni, a honnan ugyanis a kékre márványozott s nem elegendő izléses kályhák helyett a másodosztályú fehér kályhákat igen jutányos árakban szállíthatom.

Megrendeléseket kérek Reichard Mór és fia urak vagy Thoman Vilmos urhoz S.-a. Ujhelyben vagy hozzám beküldeni.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjes.

Képes árjegyzékek és mintacserepek bérmentve.

Az erdő-bényei gyógyfürdő,

melynek rendkívüli gyógyerejű vize általánosan ismeretes, folyton a n. e. közönség rendelkezésére áll. Vasgálic-timsós tartalmu, igen erős vize biztos gyógy- és enyhítő szer zsongító és erősítő hatásánál fogva mindennemű görvélykóros, csuzos és köszvényes bántalmaknál, valamint női betegségekben és bőrbajoknál. Üde levegő, szelid éghajlat, tüdőbetegek menhelye.

Allandó fürdőorvos és zenekar.

Kitünő ételek és italokról a legjobb minőségben és olcsó áron gondoskodva van.

A betegek kényelméről minden tekintetben gondoskodik és kívánatra nyomatott fürdőleirást küld

Schvinger Sándor,
fürdő-bérlő.

Répatermelők figyelmébe!

Gróf Schönborn-Buchheim vasgyára Frigyesfalván (Beregmegye), ajánlja három-féle nagyságu, bessemer aczélből készült

répa-kapait ugyszintén **répa-kiemelő villáit**

fanyéllal vagy a nélkül.

Mintával és árjegyzékkel szívesen szolgál a fenti vasgyár felügyelősége.

9-10

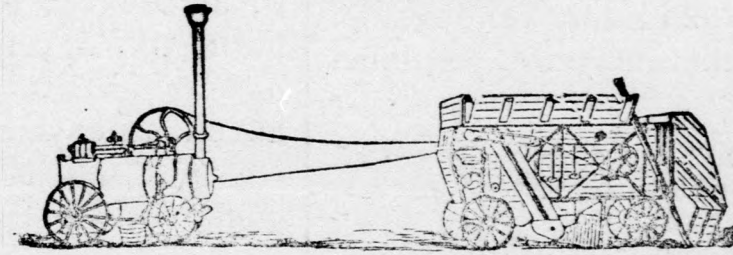
SCHLICK-féle Vasöntőde és Gépgyár részvény-társaság Budapest

Gyár és irodák:
VI., külső Váci-ut 1696 99. sz.

Városi iroda és raktár:
VI., Podmaniczky-utca 14. sz.

ajánlja a cséplési idényre kitünő szerkezetű

gőzeséplő-készületeit, locomobiljait,
és vaskeretű **gőzeséplő-gépeit,** továbbá

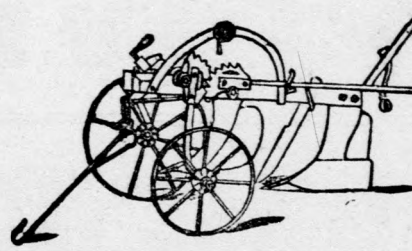
járgánycséplő-készületeit,
gabonatisztító-rostáit
(Baker- és Vidats-rendszer) és konkolyozóit.

Készletben vannak:

Eredeti kévekötő- és marokrató arató gépek, eredeti amerikai fűkaszálo-gépek, szénagyűjtők stb.

Schlick-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,

szab. Schlick-féle mélyítő-ekék, mélyítő-ekék önzetékkel, ered. Schlick-és Vidats-féle egyvasu-ekék, talajmivelő eszközök, boronák és rögtörők.

Szab. Schlick-féle Haladás sorbavető-szóróvető gépek. — Takarmánykészítő-gépek daráló, morzsolók, őrlőmalmok és olajmalom berendezések.

Legolcsóbb árak. — Előnyös fizetési feltételek. Árjegyzék kívánatra ingyen, bérmentve.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Fütczán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

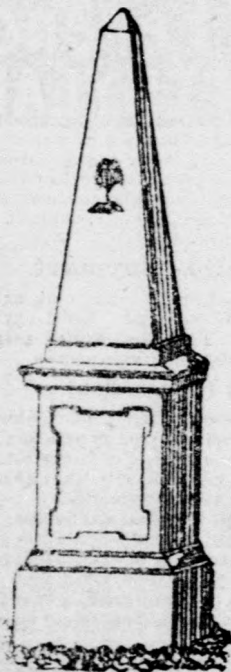
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

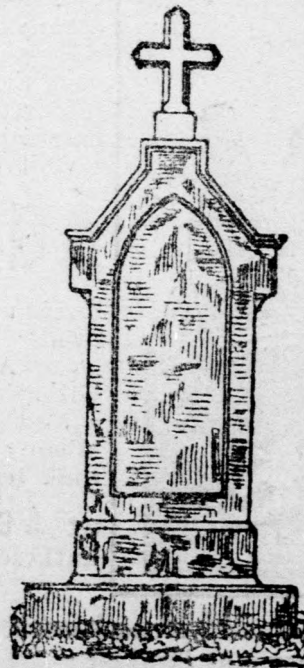
POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Sirkövek újabb tervezése

Jutányos áron készítenek.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

4425. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Kucsán községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi október hó 25-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszéknél Reisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kituzett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idézettek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi június hó 27-én tartott üléséből.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.